

Bundel van de Commissie Ruimte van 13 mei 2020

- 1 Opening
- 2 Spreekgelegenheid voor het publiek *)
- 3 Vaststellen agenda
- 4 Toezeggingenlijst
 - 2020-04-22 Toezeggingen cie Ruimte tm 08-04-2019
- 5 Voorbereiding en rapportage vanuit de gemeenschappelijke regelingen
- 6 Mededelingen van het college in het kader van de actieve informatieplicht
- 7 Voorstel bespreekstuk / Evaluatie beleidskader Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking
 - Dossier 2194 voorblad
 - Voorstel en besluit
 - Bijlage 1 - hoofdlijn evaluatie-avond RODE-beleid 10 10 2019
 - Bijlage 2 - Raadsbrief - Brief van het college van BenW over evaluatie beleidskader RODE
 - Bijlage 3 - Antwoord op technische vraag
 - Bijlage 4 - Antwoord op technische vraag
 - Bijlage 5 - Antwoord op technische vraag
- 8 Voorstel bespreekstuk / Bestemmingsplan "Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019"
 - Dossier 2265 voorblad
 - Voorstel en besluit
 - Bijlage 1 - Ontwerp parapluherziening ondergeschikte detailhandel
 - Bijlage 2 - Zienswijzennota BP parapluherziening ondergeschikte detailhandel
 - Bijlage 3 - Brief Vitens zienswijze parapluherziening
 - Bijlage 4 - Conceptbrief indieners zienswijze parapluherziening
- 9 Voorstel bespreekstuk / Raadsbrief plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing
 - Dossier 2276 voorblad
 - Raadsbrief plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing
- 10 Voorstel bespreekstuk / Evaluatie 2019 plan Van Afval naar Grondstof
 - Dossier 2278 voorblad
 - Raadsbrief - Evaluatie 2019 plan Van Afval naar Grondstof
 - Bijlage 1 - Raadsbrief - onderzoek invoering JaJa sticker
- 11 Rondvraag
- 12 Sluiting

Commissie Ruimte

Toezeggingen t/m 08-04-2019

Volg-nr.	Omschrijving toezegging	Datum toezegging	Team	Streefdatum gereed	Datum Gereed
1.	Jaarlijkse update aan raad over uitvoering watertakenplan.	28-11-2018	Opdrachtgevers	Jaarlijks	Jaarlijks via de P&C cyclus.
2.	Cijfers over energiebesparing en -opwekking tot en met 2018 aan de raad sturen, zodra ze er zijn (naar verwachting oktober 2019)	08-05-2019	Projecten	Oktober 2019 Februari 2020	Afgehandeld met raadsbrief 20-03- 020
3.	Halfjaarlijkse update Ontwikkelagenda Ruimtelijke Leefomgeving	04-09-2019		Voor- en najaar	
4.	Aangepaste tekst van uitgangspuntennotitie gebiedsontwikkeling Hambroekplassen naar raad versturen	08-04-2020	Projecten		Afgehandeld met raadsbrief 14-04-2020
5.	Terugkijken naar de toezegging 19-3-2019 over de invulling prioritering van het plussenbeleid	08-04-2020	Projecten		
6.	Plussenbeleid folder huis-aan-huis in buitengebied laten bezorgen	08-04-2020	Projecten		

Commissie Ruimte

Dossiernummer	2194
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 mei 2020
Agendapunt	7
Omschrijving	Voorstel bespreekstuk / Evaluatie beleidskader Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte	13 mei 2020

Zaaknummer : 247654

Raadsvergadering : 17 maart 2020

Onderwerp : Evaluatie beleidskader Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking

Collegevergadering : 11 februari 2020

Portefeuillehouder : G.J. Teselink

Steller : M. Vuijk/J. Wildeman

tel: : 0545-250 202

Te nemen besluit:

1. Kennis nemen van de tussenevaluatie van het beleid Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking (RODE beleidskader).
2. Instemmen met de getrokken conclusies tijdens de bespreking van 10 oktober 2019 en het RODE beleidskader daarmee aanvullen:
 - a. vooral direct-omwonenden moeten (financieel) kunnen meeprofiten van een duurzaam energie-opwekproject;
 - b. lokaal eigenaarschap stimuleren maar niet als eis stellen;
 - c. we maximaliseren voorlopig het aantal hectares zonneparken op cultuurgrond op 140 hectare;
 - d. insteek Regionale Energie Strategie: onze eigen opgave is leidend, te weten Berkelland Energieneutraal in 2030 in de gebouwde omgeving;
 - e. rol van de gemeente blijft: informeren, faciliteren, uitleggen, participatie bewaken en meedenken.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Berkelland wil in 2030 energieneutraal zijn in de gebouwde omgeving. Een bouwsteen hiervoor is het beleid Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energie (RODE, vastgesteld februari 2018). In juni 2019 hebben wij u een brief gestuurd met de eerste evaluatie van dit beleid. En op 10 oktober 2019 is de evaluatie besproken. Deze bespreking heeft een aantal inzichten opgeleverd die we graag willen vastleggen in een raadsbesluit. Daarmee wordt het beleidskader RODE aangevuld met (deels) nieuwe kaders.

Argumentatie:

1. Stand van zaken en dilemma's bij grootschalige energieopwekking

De periode tussen de vaststelling van het RODE beleid en de eerste evaluatie is kort. Maar de eerste ervaringen zijn positief. Voor deze ervaringen en de cijfers verwijzen wij u naar onze brief van 25 juni 2019. Deze brief is bijgevoegd.

In de brief staat een aantal maatschappelijke thema's die om een verdieping vragen. Die verdieping heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2019 tijdens een informatieavond. Op die avond is de evaluatie toegelicht en is er gesproken over de dilemma's die een rol spelen bij de duurzame opwek van energie en de wens om hierin een versnelling aan te brengen. Bij het gesprek waren raads- en commissieleden aanwezig, omwonenden van een concreet energie-opwekproject, ontwikkelaars, de portefeuillehouder en betrokken ambtenaren. Een kort verslag van de bijeenkomst is bijgevoegd.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelvingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

2a. Vooral direct-omwonenden moeten (financieel) kunnen meeprofiten

Deze conclusie is getrokken naar aanleiding van de vraag of financiële prikkels zouden kunnen helpen om opwek te versnellen.

In het RODE beleidskader staat als eis dat direct-omwonenden moeten worden betrokken en zoveel mogelijk (mee)profiten. Dit blijft onze voorkeursvorm voor financiële participatie. Wel gaan wij storting in een fonds nadrukkelijker als alternatief presenteren. Zeker in het geval er weinig of geen andere financiële participatie is. Dit fonds kan dan gebruikt kunnen worden om andere projecten te financieren of om alle inwoners te laten meeprofiten.

2b. Lokaal eigenaarschap stimuleren, maar niet als eis stellen

Er wordt landelijk gepleit voor minimaal (50%) lokaal eigendom in grootschalige opwekprojecten. De gedachte is dat dat leidt tot een kortere realisatietermijn omdat er dan meer draagvlak van de omgeving is. Omgekeerd zou het ook kunnen leiden tot een langere realisatietermijn omdat er meer partijen betrokken zijn. Feit is in elk geval dat maar een klein deel van opwekprojecten op land zijn gerealiseerd met een grote mate van lokaal eigenaarschap. De investeringen zijn daarvoor te hoog.

Conclusie: we stimuleren en faciliteren lokaal eigenaarschap daar waar zich kansen voordoen om daarmee het draagvlak en de kans op realisatie te vergroten. Maar wij dwingen dit niet af door dit als minimumvereiste op te leggen voor alle projecten.

2c. We maximeren voorlopig het aantal hectares zonneparken op cultuurgrond op 140 hectare

We willen graag de voortgang van de energietransitie erin houden. En daarbij de goede mix van maatregelen faciliteren. We constateren dat in Berkelland zonneparken nu vooral worden gerealiseerd op landbouwgronden (cultuurgrond). Het is commercieel de snelst haalbare optie in vergelijking met biovergisting of windturbines.

We hebben geprobeerd om de meer en minder vruchtbare cultuurgrond in kaart te brengen. O.a. in samenwerking met het kadaster en lokale deskundigen. Met het idee dat we dan ruimtelijk nog iets kunnen sturen op het (niet) gebruiken van deze gronden voor zonneparken. Het blijkt niet haalbaar om op basis van objectieve data dit in kaart te brengen.

Het meest voor de hand liggende alternatief om te stimuleren dat eerder naar andere opties dan zonneparken wordt gekeken, is het instellen van een maximum voor het aantal hectares dat gebruikt kan worden voor zonneparken. Het is lastig hiervoor een objectieve grens te stellen. We kiezen er voor om nu de grens te trekken met de helft van onze opgave voor elektriciteit als referentiepunt. Als we dit omrekenen naar grondgebruik komen we tot een maximum van afgerond 140 hectare¹. Ter referentie: ons totale grondgebied is 26.053 hectare², waarvan 17.729 hectare cultuurgrond³.

We beoordelen voor het maximum de bruto-oppervlakte van de vergunde aanvragen (projectoppervlakte). Dus het totaal van het plan: het oppervlakte voor zonnepanelen inclusief landschappelijke inpassing, ruimte voor ecologie etc..

We maximeren voorlopig, omdat het in de toekomst misschien nodig is om toch meer zonneparken toe te staan om de doelstelling te halen.

Verder proberen we bijvoorbeeld met het project 'zonnige bedrijfsdaken' en de DOE-scans voor organisaties zoveel mogelijk te stimuleren dat grote (bedrijfs)daken gelegd worden met zonnepanelen. Feit blijft dat er onvoldoende geschikte daken zijn om onze doelstelling volledig te realiseren met alleen zon op dak. Opwekking via zonneparken en windturbines is

¹ Onze opgave voor elektriciteit is 247 miljoen KWh per jaar. Een zonnepark levert ca. 0,9 miljoen KWh per hectare per jaar (o.b.v. onze eigen ervaringscijfers). Maximum = $247 \times 0,5 \times 0,9 = 137$ hectare.

² CBS, oppervlakte per gemeente

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/70262ned/table?dl=31081>

³ CBS, oppervlakte grondgebruik Cultuurgrond in 2018

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/80781NED/table?dl=2ED75>

hard nodig. En we moeten blij zijn met de initiatieven waar markt en draagvlak voor is. Dus geen extra belemmeringen opwerpen als het gaat om de energiemix (% zon, % wind).

2d. Insteek RES: voor 2030 is het realiseren van onze eigen opgave leidend

Op dit moment wordt er regionaal gewerkt aan de Regionale Energie Strategie. In het voorjaar van 2020 moet er een concept liggen dat kan worden besproken in alle gemeenten. Een raadsuitspraak over de Berkellandse insteek is nodig voor onze inzet bij de voorbereiding.

De insteek op basis van onze eigen doelstelling is realistisch, omdat alle Achterhoekse gemeenten hebben afgesproken in 2030 energieneutraal te zijn.

Mocht uit de RES blijken dat gemeenten een (deel van de eigen opgave) niet zelf kunnen realiseren, dan moet het doel van de RES zijn dat de inspanningen van de verschillende gemeenten elkaar versterken en aanvullen. Denk bijvoorbeeld aan het meer opwekken van duurzame elektriciteit door de ene gemeente en het leveren van meer warmte door de andere gemeente. Ook andere compenserende afspraken, bijvoorbeeld over woningbouw, natuurontwikkeling of financiële compensatie moeten dan bespreekbaar zijn.

2e. Rol van de gemeente blijft: informeren, faciliteren, uitleggen, bewaken (participatie)proces en meedenken

Om de doelstellingen te halen blijft energiebesparing een van de belangrijkste pijlers. Inwoners informeren over de mogelijkheden en opbrengsten van energiebesparing en ze ontzorgen bij het realiseren ervan, blijft het allerbelangrijkst.

Bij grootschalige opwekinitiatieven heeft de gemeente een rol bij het beoordelen van het initiatief, het bewaken van het (participatie) proces, de landschappelijke inpassing en het realiseren van meer biodiversiteit.

Wellicht is in de toekomst, als de transitie stagneert, een actievere rol van de gemeente als aanjager wenselijk. Aandachtspunt is dan dat de gemeente ook vergunningverlener is.

Kanttekeningen en risico's

De status van het beleidskader en de aanvullingen daarop is die van een 'beleidsregel'. We gebruiken het als een ruimtelijk afwegings- en toetsingskader voor initiatieven voor het opwekken van duurzame energie. Het kader legt geen bestemmingen en/of rechten vast op perceelsniveau. Bij elk initiatief/plan moet daarom voor de locatie specifiek gekeken worden waar rekening mee gehouden moet worden. Dat kunnen ook andere dan ruimtelijke aspecten zijn.

Een belemmering voor het halen van onze doelstelling 'Berkelland Energieneutraal' is de energie-infrastructuur van Liander.

In Berkelland loopt het heel voorspoedig met alle opwekinitiatieven. Aanvankelijk leek het netwerk weinig problemen op te leveren. Maar nu heeft Liander ons laten weten dat beide onderstations (in Borculo en Eibergen) 'vol' zitten. Het aanbod van hernieuwbare energie in Berkelland groeit sneller dan waar Liander rekening mee had gehouden. Dat betekent dat nieuwe initiatieven van enige omvang voorlopig niet aangesloten kunnen worden op het netwerk. Dat heeft vooral gevolgen voor grotere dakoppervlakken, zonneparken en windinitiatieven. Particuliere opwekinitiatieven (zon op eigen woningdak) kunnen wel doorgaan.

We zijn met Liander in gesprek over waar precies de bottlenecks zitten en hoe we samen kunnen werken aan oplossingen voor de korte, midden en lange termijn.

Uiteraard heeft de (korte termijn) netwerkcongestie wel gevolgen voor het behalen van onze doelstelling 40 % energieneutraal in 2022.

Wij verwachten dat wij u eind februari een update kunnen geven van de monitoringscijfers tot en met 2018 op basis van de nieuwe landelijke meetlat (klimaatmonitor).

Het geldende beleid van provincie Gelderland is altijd onderdeel van het beoordelingskader voor energieprojecten. In de gevallen dat provincie als bevoegd gezag de vergunningverlener is, vraag de provincie ons advies. Dit advies geven wij op basis van onze beleidskaders, waaronder ook RODE.

Recent zijn er publicaties en uitspraken geweest vanuit de provincie. Denk hierbij aan interviews in vakbladen of de ZonneWIJzer opgesteld door het Gelders Energieakkoord. Het doel hiervan is om tips en aanbevelingen te geven die helpen om tot een goede ruimtelijke inpassing te komen. Dit vormt geen (wettelijk) grond om vergunningsaanvragen te beoordelen. Wij merken dat RODE richtinggevend en concreet genoeg is voor een goede inpassing.

Financiën

De evaluatie van RODE leidt niet tot extra kosten voor de gemeente.

Communicatie

Deze aanvulling op het RODE beleidskader moet als beleidsregel worden gepubliceerd. Daarna kan het worden meegenomen bij de voorbespreking van grootschalige energieopwek-initiatieven. En de vergunningaanvraag wordt eraan getoetst.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De gemeente stelt de kaders vast voor grootschalige energieopwekking. Daarnaast is de gemeente vergunningverlener en beoordelaar van ingediende plannen.

Planning en evaluatie

De evaluatie van RODE in 2019 was ingepland op verzoek van de gemeenteraad om kort op de vaststelling van RODE de eerste resultaten en bevinden te bespreken. De 'opstartfase' van RODE is hiermee afgerond. RODE is inmiddels een volwassen onderdeel van de gemeentelijk uitvoeringsorganisatie. Verdere monitoring en evaluatie vindt dan ook plaats via de reguliere P&C-cyclus.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 maart 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 februari 2020;

b e s l u i t :

1. kennis te nemen van de tussenevaluatie van het beleid Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking (RODE beleidskader) en het verslag van de bespreking van 10 oktober 2019 (bijgevoegd).
2. in te stemmen met de getrokken conclusies en het RODE beleidskader daarmee aan te vullen:
 - a. Vooral direct-omwonenden moeten (financieel) kunnen mee profiteren van een duurzaam energie-opwekproject; dit is belangrijker dan een afdracht in een collectief fonds waarop alle inwoners een beroep kunnen doen.
 - b. Lokaal eigenaarschap stimuleren maar niet als eis stellen.
 - c. We maximeren voorlopig het aantal hectares zonneparken op cultuurgrond op 140 hectare.
 - d. Insteek Regionale Energie Strategie: voor 2030 is het realiseren van onze eigen opgave leidend.
 - e. Rol van de gemeente blijft: informeren, faciliteren, uitleggen, participatie bewaken en meedenken.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 maart 2020

de griffier,

de voorzitter,

Bijlagen:

- Raadsbrief van 25 juni 2019
- Kort verslag van de bijeenkomst op 10 oktober 2019 (Moventem)

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Evaluatie RODE

Waarom RODE?

De doelstelling van RODE:

“de realisatie van installaties voor duurzame energieopwekking beter mogelijk te maken door een eenduidig en duidelijk ruimtelijk kader te bieden, waarmee installaties voor duurzame energieopwekking zo goed mogelijk ruimtelijk zouden kunnen worden ingepast.”

Onze ambitie is een energie-neutrale gebouwde omgeving in 2030. Dit houdt in dat in 2030 het energieverbruik van woningen en bedrijven duurzaam wordt opgewekt. Het RODE-beleidskader is daarbij belangrijk omdat het inzicht geeft in waar opwekinitiatieven meer en minder kansrijk zijn. En -minstens zo belangrijk- voorwaarden stelt aan het proces van initiatief tot realisatie. De belangrijkste voorwaarden zijn: (financiële) participatie, landschappelijke inpassing en vergroten biodiversiteit.

**Informatieavond
Evaluatie RODE-beleid
10 10 2019**

**Beknopte weergave
hoofdpijnen**

Introductie

Berkelland wil in 2030 energieneutraal zijn in de gebouwde omgeving. Een bouwsteen hiervoor is het beleid Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energie (RODE, vastgesteld februari 2018). De eerste evaluatie van RODE is in juni 2019 via een raadsbrief met de gemeenteraad gedeeld. De inhoud van de evaluatie en de opgedane ervaringen leiden mogelijk tot aanpassing of aanvulling van het beleidskader.

Doel en opzet avond

Het doel van de avond was allereerst de gemeenteraad te informeren over de stand van zaken van de opwek van duurzame energie in Berkelland. Dit is gedaan met behulp van vijf vragen aan de aanwezigen en een toelichting op de antwoorden door de ambtelijke experts. Ten tweede werd er een gesprek beoogd tussen inwoners en ontwikkelaars betrokken bij een duurzaam-opwek-project, raadsleden, wethouder en ambtenaren over de dilemma's die een rol spelen bij de duurzame -opwek van energie en de wens om hierin een versnelling aan te brengen. Hiertoe is de praktijkcasus "Zonneveld Batendijk" besproken en is met stellingen een verdiepend gesprek gevoerd.

Aanwezigen

De avond is bezocht door ongeveer twintig mensen: ongeveer twee derde raads- en commissieleden, twee ontwikkelaars en een aantal omwonenden van een te realiseren zonneveld.

Stand van zaken

Om iedereen te informeren over de stand van zaken zijn er vijf vragen aan de aanwezigen gesteld en is hen gevraagd naar hun inschatting van de feitelijke situatie. De antwoorden zijn door de ambtelijk experts toegelicht. Hierbij is stilgestaan bij:

- De doelstelling en huidige stand van de energiebesparing
- Het aantal duurzame opwek initiatieven dat gereed is en waarvoor een aanvraag is ingediend of een eerste initiatief is genomen. En de mate waarin de doelstelling hiermee is bereikt.
- De capaciteit van de net-infrastructuur.
- De mate waarin zonnepanelen op daken zijn gerealiseerd, de potentie hiervan en de mate waarin met zon-op dak de doelstelling kan worden gerealiseerd.
- De ruimtelijke mogelijkheden voor het opwekken van windenergie en de tijd die nodig is om een windturbine van initiatief tot realisatie te brengen

De discussie over de noodzaak tot het bieden van financiële prikkels om de doelstellingen te halen leidde tot de volgende inzichten:

- Om de doelstellingen te halen blijft energiebesparing een van de belangrijkste pijlers. Inwoners blijven voorlichten over de mogelijkheden en opbrengsten van energiebesparing en ze ontzorgen bij het realiseren ervan, blijft het aller belangrijkste (het energie-loket geeft hier invulling aan).
- Ook om meer zonnepanelen op daken in de kernen te krijgen, moeten inwoners eerst en vooral worden geholpen in het vinden van de juiste informatie en worden ontzorgd bij de uitvoering. Pas daarna kunnen financiële prikkels inwoners die niet over voldoende eigen middelen beschikken, helpen om ook zonnepanelen op hun dak te leggen.
- Er is onvoldoende inzicht of de businesscases van duurzame-opwek-projecten in het buitengebied voldoende ruimte bieden om een afdracht te doen in een fonds om zonnepanelen op daken in de kernen te stimuleren. Een dergelijke afdracht mag er niet toe leiden dat de markt Berkelland links laat liggen bij het realiseren van duurzame-opwek-projecten omdat de businesscases, als gevolg van deze noodzakelijke afdracht in een fonds in Berkelland, elders aantrekkelijker zijn.
- De lasten van een duurzaam-opwek-project moeten vooral (financieel) worden gecompenseerd voor de direct omwonenden. Dit is belangrijker dan een afdracht in een collectief fonds waar alle inwoners een beroep op kunnen doen.
- Er is geen zekerheid dat een gebrek aan financiële middelen de bepalende reden is dat duurzame-opwek-projecten onvoldoende of traag van de grond komen. Hiervoor middelen vrij maken is dan ook geen garantie op versnelling.
- Als er financiële middelen beschikbaar moeten komen om duurzame-opwek-projecten te stimuleren, dan moet er in de eerste plaats worden gezocht naar middelen van andere overheden (denk aan de NUON-gelden provincie), waarbij gemeentelijke cofinanciering bespreekbaar is.

De discussie over de noodzaak van een actievere rol van de gemeente om de doelstellingen te halen, leidde tot de volgende inzichten:

- Er ligt een kans om de mogelijkheden die er in Berkelland zijn om duurzame-opwek-projecten te realiseren actiever naar de markt (ontwikkelaars of energie-coöperaties) te brengen. Een gemeentelijk aanjager zou een dergelijke rol kunnen vervullen door marktpartijen te benaderen en hen te ontzorgen (bij gemeentelijke procedures, het verbinden van betrokkenen etc.) bij het opzetten en realiseren van een project.
- Ook naar inwoners toe zou het helpen als er een onafhankelijk gebiedsmanager is die een neutrale en verbindende schakel kan zijn naar zowel de gemeente als de ontwikkelaar van het duurzame-opwek-project. Echter, als deze persoon in opdracht van de gemeente werkt, zal zijn/haar onafhankelijkheid door inwoners waarschijnlijk niet zo worden ervaren. Immers, de gemeente heeft niet alleen een doelstelling om (meer) duurzame energie op te wekken, maar is ook de vergunning verlenende partij. Een gemeentelijke onafhankelijke aanjager lijkt voor deze rol dus niet geschikt.

De discussie over de noodzaak tot het afdwingen van lokaal eigenaarschap leidde tot de volgende inzichten:

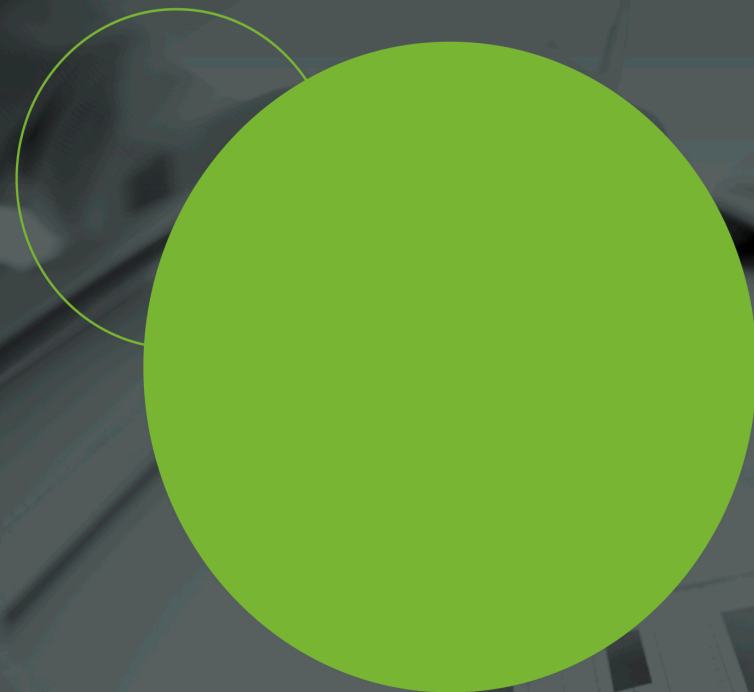
- Het is onvoldoende duidelijk of lokaal eigenaarschap leidt tot een langere realisatietermijn omdat er meer partijen gevonden moeten worden die willen participeren en daarmee een rol hebben bij de totstandkoming, of juist tot een kortere realisatietermijn omdat het leidt tot meer draagvlak.
- Feit is dat er op dit moment maar een klein deel van de windturbines op land is gerealiseerd via lokaal eigenaarschap van energie coöperaties. Conclusie lijkt dan ook te zijn dat daar waar zich kansen voordoen om middels lokaal eigenaarschap het draagvlak en daarmee de kans op realisatie te vergroten dit moet worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Maar dat dit niet moet worden afgedwongen door dit als minimum vereiste op te leggen voor alle projecten.
- Het betrekken van de omwonenden van een duurzaam-opwek-project is wel een minimaal vereiste en dat moet ook zo blijven.

De discussie over de noodzaak om te sturen op een bepaalde energie-mix (%'s zon/wind) leidde tot de volgende inzichten:

- Er wordt door de aanwezigen geen principiële voorkeur uitgesproken voor óf zon óf wind. Er is de overtuiging dat beiden nodig zullen zijn. Echter de overtuiging dat er versneld moet worden maakt dat er vooral behoefte is om aan te sluiten bij daar waar markt en draagvlak voor is. Dit betekent dat dit (vooralsnog) dus een vrije keuze zou moeten blijven (mits passend binnen het ruimtelijk beleid). Wellicht dat als de opgave voor een groot deel gerealiseerd is er de situatie ontstaat dat er voor het resterende deel nog wel keuzes gemaakt gaan worden om alsnog te sturen op de energie-mix. Zover is het nu nog niet.
- Ook al is er het besef dat versnelling alleen kan worden gerealiseerd als er aangesloten wordt bij de kansen die marktpartijen zien en met draagvlak onder inwoners kunnen realiseren, is er ook het besef dat met alleen zonne-projecten het moeilijk en waarschijnlijk ook onwenselijk is, om de gehele opgave te realiseren. Daarvoor is ook windenergie nodig.
- Het is nog niet eenvoudig om universele kaders te formuleren voor initiatieven. Bijv. een maximering van het aantal hectares per zonneveld. Uiteindelijk is de landschappelijke inpassing maatwerk waarbij een uniform maximum slecht bij past.

De discussie over de consequenties van de Regionale Energie Strategie (RES) voor de eigen opgave leidde tot de volgende inzichten:

- Voor 2030 is het realiseren van de eigen opgave leidend. Dat zou voor iedere gemeente moeten gelden en deze doelstelling moet iedere gemeente eerst zelf realiseren. De consequenties van de RES zouden hoogstens van invloed moeten zijn op de periode 2030-2050.
- Als uit de RES blijkt dat gemeenten een (deel van de eigen opgave) niet zelf kunnen realiseren, dan moet het doel van de RES zijn dat de inspanningen van de verschillende gemeenten elkaar versterken en aanvullen. Denk bijvoorbeeld aan het meer opwekken van duurzame elektriciteit door de ene gemeente en het leveren van meer warmte door de andere gemeente. Ook andere compenserende afspraken, bijvoorbeeld over woningbouw, natuurontwikkeling of financiële compensatie moeten dan bespreekbaar zijn.

C: I. Vlaar

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 247654
Onderwerp : Evaluatie beleidskader Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking
Verzonden : 25 JUN 2019

Geachte leden van de raad,

Op 22 februari 2018 heeft u het beleidskader Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking (RODE) vastgesteld. Wij hebben u toegezegd dit toetsingskader voor de zomervakantie 2019 te evalueren. Daarover gaat deze brief.

Over de resultaten van deze eerste evaluatie en de maatschappelijke thema's rondom grootschalige duurzame energieopwekking willen wij graag met u van gedachten wisselen in september/oktober. U ontvangt daarvoor nog een uitnodiging.

De eerste ervaringen met het RODE-beleid zijn positief

De periode tussen de vaststelling van het RODE-beleid (2018) en dit evaluatiemoment is relatief kort. Er zijn nog weinig initiatieven die het vergunningstraject hebben bereikt.

Onze eigen ervaringen met grootschalige opwekinitiatieven¹ tot nu toe zijn dan ook voornamelijk de basis voor deze evaluatie.

Aanvullend is gesproken met een aantal stakeholders zoals AGEM, Liander, Gelders Genootschap, omliggende gemeenten, ontwikkelaars en grondeigenaren.

Vanwege lopende juridische procedures tegen vergunningverlening zijn omwonenden niet benaderd. Algemene eerste indruk is dat het RODE beleid een duidelijk kader biedt voor alle betrokkenen bij grootschalige duurzame opwektrajecten.

Waarom een evaluatie?

Uiteraard zijn er altijd mogelijkheden voor verbetering, nieuwe aanbevelingen of kunnen gewijzigde omstandigheden noodzaken tot bijstelling. We zitten immers in een leerproces en de ontwikkeling van grootschalige opwekprojecten staat nog in de kinderschoenen.

Het is daarom goed om praktijkervaringen periodiek te toetsen aan het gemeentelijk beleidskader.

Deze praktijkervaringen kunnen leiden tot het aanpassen en verbeteren van het beleid.

Zo hebben wij oktober 2018 een marktconsultatie georganiseerd over het RODE-beleid met ontwikkelaars. Op 26 februari 2019² hebben wij u geïnformeerd over een aanvullend toetsingskader met betrekking tot het participatieproces en ecologische verbetering na realisatie van grootschalige initiatieven. Het blijft van belang om de vinger aan de pols te houden.

¹ Onder grootschalige initiatieven verstaan we zonneakkers groter dan 2,5 ha., windturbines met een masthoogte hoger dan 25 m. en grootschalige biovergisting.

² Raadsbrief aanvulling toetsingskader RODE beleid van 26 februari 2019 (zaaknummer 162353)

Waarom RODE?

De doelstelling van RODE is:

de realisatie van installaties voor duurzame energieopwekking beter mogelijk te maken, door een eenduidig en duidelijk ruimtelijk kader te bieden, waarmee installaties voor duurzame energieopwekking zo goed mogelijk ruimtelijk zouden kunnen worden ingepast.

Onze ambitie is een energie-neutrale gebouwde omgeving in 2030. Dit houdt in dat in 2030 het energieverbruik van woningen en bedrijven duurzaam wordt opgewekt.

Hiervoor willen we een mix van opwekmogelijkheden benutten; zon, wind en biovergisting/biomassa. Het RODE-beleidskader is daarbij belangrijk omdat het inzicht geeft in waar opwekinitiatieven meer en minder kansrijk zijn. En -minstens zo belangrijk- voorwaarden stelt aan het proces van initiatief tot realisatie. De belangrijkste voorwaarden zijn: (financiële) participatie, landschappelijke inpassing en vergroten biodiversiteit.

De initiatieven voor grootschalige opwek tot nu toe

Sinds de vaststelling van het RODE-beleid (februari 2018) zijn er circa 30 initiatieven voor grootschalige energie-opwek in behandeling genomen. Hieruit zou het beeld kunnen ontstaan dat overall in het buitengebied van Berkelland zonne-akkers zullen worden gerealiseerd. In werkelijkheid is er tot nu toe voor slechts één zonne-akkerproject een onherroepelijke Omgevingsvergunning verleend. In onderstaande tabel een overzicht van de initiatieven per fase.

Fase	Omschrijving	Aantal	potentieel kWh / jaar
0	Initiatief	12	85 mln.
2-5	Vergunningentraject (van aanvraag t/m onherroepelijke verlening)	4	27,5 mln.
6	In uitvoering	0	-
7	Gestopt	5	-

Peildatum 6 juni 2019

Voor twee projecten is het vergunningentraject inmiddels gestart. Twaalf projecten bevinden zich nog in de initiatieffase. De mate van concreetheid verschilt. Het gaat om initiatieven waarvan de haalbaarheid nog wordt onderzocht, maar ook om plannen waar al afstemming wordt gezocht met de omgeving. Voor het vergunde project geldt dat waarschijnlijk dit jaar (na verkrijging van SDE-subsidie) wordt begonnen met de aanleg.

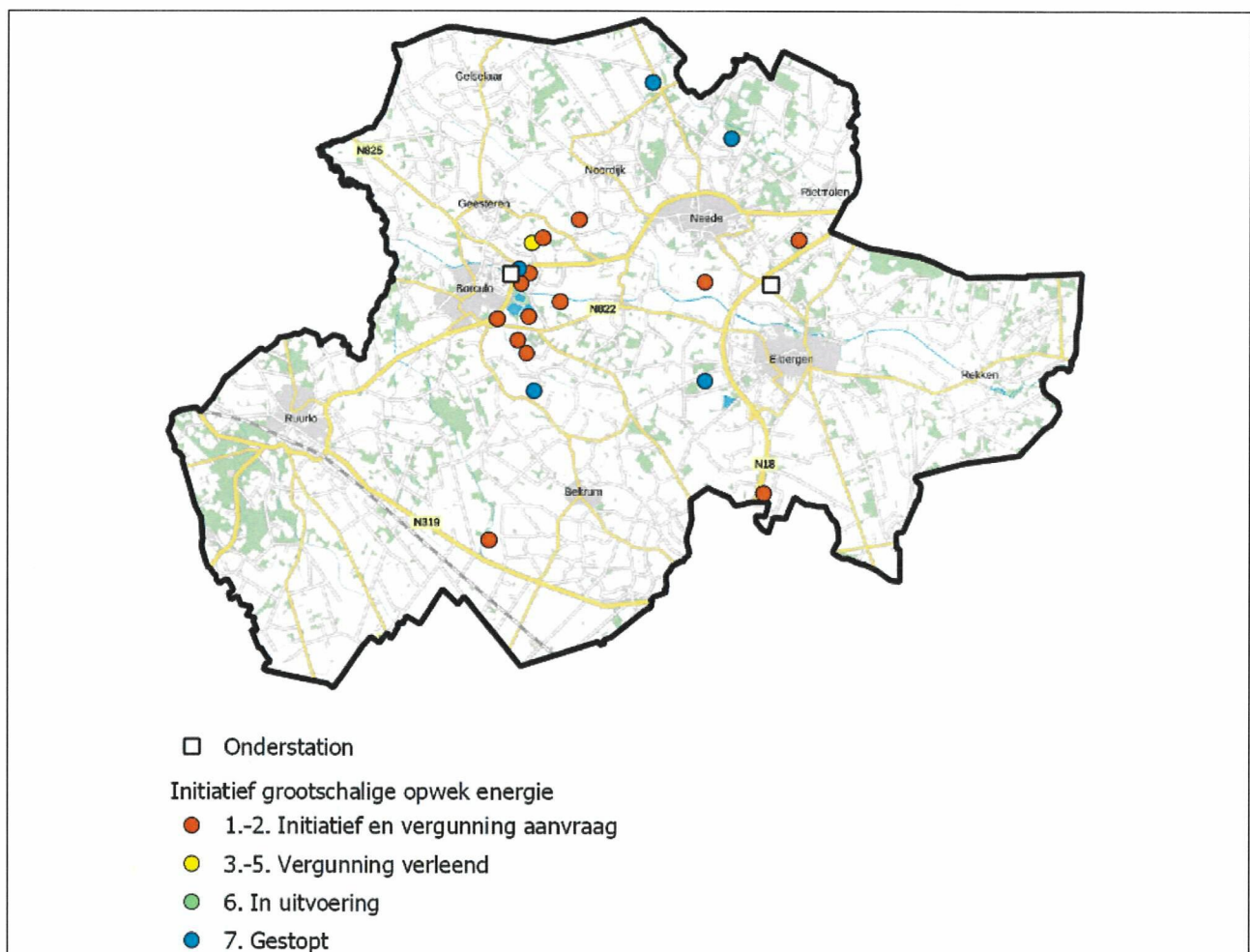
Als we ervan uitgaan dat het vergunde project wordt gerealiseerd dan wordt hiermee naar verwachting 7.8 mln. kWh per jaar opgewekt. Tellen we de verwachte opwekpotentie van de twee projecten in het vergunningentraject (ca. 20 mln. kWh) hierbij op dan dragen deze 3 projecten voor ca. 11% bij aan de doelstelling voor duurzame opwek van elektriciteit in 2030 (247 mln. kWh/jr).

De totale capaciteit van de overige initiatieven die in behandeling zijn, is ongeveer 85 mln kWh. Uitgaande van een optimistisch scenario, waarbij 25% van de projecten wordt gerealiseerd, wordt hiermee nog eens 8,6% van het beoogde opwekresultaat behaald. Totaal zou de bijdrage van grootschalige opwekprojecten aan de doelstelling 2030 in dat geval uitkomen op bijna 20%. Gecombineerd met het reeds behaalde resultaat tot en met 2017 (9,4% duurzaam opgewekte elektriciteit) resteert er nog ruim 10% (24,7 mln. kWh/jr) die de komende 4 jaar moet worden opgewekt om de doelstelling uit het 2^e Energie Uitvoeringsprogramma (40% in 2022) te halen.

Overige constatering:

- Wij zien een concentratie van initiatieven binnen een straal van 2 tot 5 kilometer rondom de onderstations van Liander bij Borculo en in mindere mate Neede/Eibergen (zie afbeelding). Door Liander wordt aangegeven dat er op dit moment nog geen capaciteitsproblemen zijn.
- Concrete windprojecten doen zich (nog) niet voor maar kunnen fors bijdragen aan het behalen van de doelstelling. De potentiële opbrengst van één windmolen is ongeveer even groot als een zonne-akker van 10 ha. Er hebben zich inmiddels wel geïnteresseerden voor windprojecten gemeld.
- Biovergisting op grote schaal blijft vooralsnog beperkt tot de mestvergistingsinstallatie van Groot Zevert in Beltrum.

- Initiatiefnemers/ontwikkelaars gaven in het begin op zeer verschillende manieren vorm aan de proces- en financiële participatie. Inmiddels wordt het participatieproces steeds beter vormgegeven. Net als het meeprofiten door omwonenden bij een grootschalig energieproject. De aanvullingen op het beleidskader helpen daarbij.
- Een groot aantal initiatieven haalt de eindstreep niet. De initiatiefnemers geven daarbij als redenen aan:
 - Onvoldoende draagvlak in de omgeving (wordt het vaakst genoemd). Een aantal grondeigenaren geeft aan het project te stoppen vanwege negatieve reacties van burens.
 - Verwachte juridische procedures zijn vooral bij kleinere ontwikkelaars reden om van verdere ontwikkeling af te zien.
 - Het niet tijdig verkrijgen van SDE+ subsidie.
 - In de initiatieffase is de afstand tot het aansluitstation vaak een beslissende factor. De kosten voor aansluiting van de installatie op het net komen voor rekening van de initiatiefnemer.
 - Het lukt in de initiatieffase niet om alle grondeigenaren op één lijn te krijgen.

Afbeelding: Concentratie van initiatieven rondom onderstations

Ervaringen van stakeholders met het RODE-beleid

In de contacten met initiatiefnemers/ontwikkelaars en stakeholders merken we dat RODE (en de aanvulling daarop van februari 2019) veel duidelijkheid biedt voor wat betreft de eisen die de gemeente stelt aan de ontwikkeling van grootschalige initiatieven. Men ervaart dit als positief.

Aanvullend hebben we in het kader van deze evaluatie een aantal stakeholders nogmaals benaderd met de vraag hoe zij het werken met RODE in de praktijk ervaren. Ook hier is het algemene oordeel

positief. Daarbij wordt wel aangegeven dat een goede beleidsnotitie niet automatisch leidt tot draagvlak. Veel initiatieven stranden voortijdig als gevolg van een 'niet in mijn achtertuin' - bezwaren.

Als gemeente hameren we er in het voortraject altijd op om de omgeving in een zo vroeg mogelijk stadium te informeren en te betrekken bij projecten. Dit vergroot de kans op acceptatie en leidt vaak tot creatieve oplossingen. De mogelijkheid van lokaal eigenaarschap wordt ook genoemd als een belangrijk aspect aan het begin van een project. Dit vanuit de gedachte dat eigenaarschap ook zeggenschap is in de uitvoering en de exploitatie.

Het Gelders Genootschap vragen wij bij elke aanvraag mee te kijken voor de welstandstoets. Ook hun ervaringen met het RODE-beleid zijn positief. Met hen is een proces opgezet met daarin een heldere rol voor de welstandsc commissie bij de beoordeling van grootschalige opwekprojecten. Zij kijken bij de aanvraag mee om zo vanaf het begin al een integraal onderdeel te zijn van het beoordelingsproces. Dit heeft ook geleid tot interne verbindingen tussen verschillende afdelingen van de gemeente, wat bij draagt aan een soepel en helder proces. Afgesproken is dat de Welstandsc commissie met name focust op ecologische en landschappelijke inbedding, en de versterking van cultuurhistorische waarde.

Het Gelders genootschap geeft ons ook nog een aantal overwegingen mee:

- Deze evaluatie komt redelijk vroeg in het proces. Er zijn nog geen parken gerealiseerd, dus de werkelijke impact op het landschap kunnen wij nog niet zien.
- Bij de huidige aanvragen zijn nog geen initiatieven die dubbelgebruik nastreven.
- Beperk de vergunningstermijn of neem een evaluatiemoment op na de SDE-periode (15 jaar).
- Regel recyclingsvoorwaarden van de zonnepanelen.
- De benodigde energiemix herkent men nog niet in de aanvragen. Er zijn alleen nog zonneparken behandeld.

Voortgang aanbevelingen RODE

In het beleidskader is een aantal aanbevelingen opgenomen die ertoe zouden kunnen leiden dat opwekinitiatieven gemakkelijker tot stand komen (bijlage 1).

Warmte Koude Opslag

Door individuele aanvragen bij direct omwonenden onder de aandacht te brengen, ontstaan er wellicht kansen voor collectieve systemen. De praktijk wijst uit dat aanvragen voor dit soort systemen (open en gesloten) nog geen grote vlucht nemen. Vermoedelijk wachten veel inwoners op de nog op te stellen wijkwarmteplannen. De procedure rondom WKO-installaties wordt daarom opnieuw bekeken bij de nog op te stellen Transitievisie Warmte (2021).

Ondergrond

Bij de energietransitie wordt veel verwacht van geothermie. Daarvoor is het van belang om warmtebronnen in de (diepe) ondergrond in kaart te brengen. In het kader van de op te stellen Regionale Energie Strategieën is de provincie Gelderland daarmee bezig. De resultaten hiervan worden nog dit jaar verwacht.

Wegnemen van ruimtelijke drempels

Een aantal aanbevelingen heeft betrekking op het makkelijker mogelijk maken van opwekinitiatieven voor eigen gebruik. Dit kan bijvoorbeeld door binnenplanse afwijkingsmogelijkheden te creëren. De meest praktische oplossing is om deze aanbevelingen mee te nemen in de planvorming rond het nog op te stellen nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied. Met binnenplanse afwijkingsmogelijkheden voor duurzame energie-initiatieven kunnen ruimtelijke procedures aanmerkelijk worden verkort.

Leges

Het 'vergroenen' van leges voor duurzame energie-opwekinitiatieven wordt nader onderzocht. Hiermee bedoelen we dat we leges voor dit soort initiatieven willen verlagen. We beginnen met een

voorstel voor de aanpassing van de legesverordening voor kleine windmolens op eigen erf. Hiervoor is nu nog een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan nodig. De legeskosten van deze procedure (ruim € 6.000,-) staan niet in verhouding tot de investering in een kleine windmolen.

Welstand

Door gebouwen of gebieden vrij te stellen van welstandstoetsing zouden duurzame energie-installaties gemakkelijker worden gerealiseerd. De aanbeveling luidt om de welstandsnota hierop aan te passen en dit af te stemmen met alle Achterhoekse gemeenten. Er zijn het afgelopen jaar echter geen signalen geweest dat welstandstoetsing op dit moment een remmend effect heeft op de realisatie van initiatieven.

Er is dus geen haast bij om deze aanbeveling nu op te pakken. Bovendien komt de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet steeds dichterbij en wordt er gewerkt aan een Omgevingsvisie. Het ligt voor de hand om 'welstand' mee te nemen in dat proces.

Specifiek is nog de aanbeveling gedaan om toepassen van zonneceldakpannen op monumenten 'welstandsvrij' te maken. Deze aanbeveling is in de praktijk niet haalbaar gebleken. Het monumentenbeleid is er namelijk op gericht om oorspronkelijk materiaal (pannen) zoveel mogelijk te behouden.

Visualisatie

Met een 3D-model wordt het effect van opwekinstallaties in de omgeving gevisualiseerd. Ervaringen van betrokkenen zijn zeer positief over dit instrument. In het Tweede Energie Uitvoeringsprogramma is budget aanwezig om dit instrument te blijven inzetten.

Succes- en faalfactoren bij grootschalige opwek

Ervaringen met de begeleiding van zonne-akkers tot nu toe levert het volgende beeld op voor wat betreft het verlopen van de procedure:

- *Hoe minder direct omwonenden hoe minder weerstand*

Een open deur. In de praktijk blijken ontwikkelaars overigens ook op zoek naar locaties met zo weinig mogelijk omliggende bebouwing.

- *Professionele ontwikkelaars verkrijgen breder draagvlak*

In de begeleiding en communicatie richting omwonenden zien we verschillen tussen ontwikkelaars. Professionele partijen hebben hier meer ervaring mee en investeren in het verkrijgen van breed draagvlak. Zij besluiten minder snel om een initiatief te stoppen bij weerstand van omwonenden.

- *Houd financiële participatiemogelijkheden open*

Het helpt in het verkrijgen van draagvlak om financiële participatiemogelijkheden niet vast te leggen in het begin van het project maar om omwonenden te bedienen met maatwerkoplossingen. Het helpt daarbij ook om transparant te zijn over kosten en opbrengsten. Overigens blijkt het bieden van (financiële) participatie geen garantie voor het verkrijgen van draagvlak.

- *Tijdsdruk op het proces*

Er zijn ieder jaar twee momenten waarop SDE-subsidie wordt verleend. Ontwikkelaars sturen het proces soms op die data. Dit frustreert het participatieproces waarbij omwonenden het gevoel krijgen dat er geen ruimte meer is om mee te denken over het ontwerp en de uitvoering. We hanteren als gemeente het uitgangspunt dat de vergunning pas wordt ingediend als aan de participatie-eisen is voldaan.

- *Wat is precies de rol van de gemeente?*

De gemeente krijgt nog wel eens het verwijt dat 'alles moet wijken om in 2030 energie-neutraal te zijn'. Omdat we faciliterend optreden in het proces is onze rol soms niet duidelijk en zijn we voor omwonenden niet altijd even zichtbaar. Inmiddels zorgen we voor aanwezigheid tijdens alle inloophmomenten. Hier verduidelijken we de rol van de gemeente, lichten we het RODE-beleid toe en geven uitleg over het participatieproces.

Maatschappelijke thema's

Er speelt een aantal maatschappelijke thema's rondom grootschalige opwekprojecten.

Vooraf opwekken van zonnestroom slaat aan

Duurzame energieopwekking met zonne-akkers wordt in Berkelland het vaakst geïnitieerd. Waarschijnlijk is het commercieel de best renderende optie ten opzichte van biovergisting en windturbines. Wat zeker ook een rol zal spelen is de kleinere impact van zonne-akkers ten opzichte van grote windturbines. Ook de 'lange adem' die vereist is voor de realisatie van windturbines (in de praktijk wel 6 jaar en langer) maakt het op dit moment een minder aantrekkelijke optie voor initiatiefnemers.

Prijsopdrijvend effect op grondprijzen of kansen voor nieuwe agrarische verdienmodellen?

De energietransitie gaat gepaard met een beslag op de ruimte in onze gemeente. Vanuit de agrarische sector bestaat de angst dat, met name zonne-akkers, ontwikkeld worden op plekken waar dat ten koste gaat van goede landbouwgrond. We hebben het Kadaster gevraagd om hier meer inzicht in te geven. De resultaten daarvan zijn op dit moment nog niet bekend. Zonne-akkers zouden ook een prijsverhogend effect op landbouwgrond hebben. Voor gronden in de nabijheid van aansluitstations waarop zonne-akkers worden gerealiseerd is de grond- of pacht prijs hoger dan de gebruikelijke agrarische grondprijs. Of er sprake is van een algemene stijging van agrarische grondprijzen in Berkelland, als gevolg van de realisatie van zonne-akkerprojecten, laten we dit jaar onderzoeken.

Het aantal boerenbedrijven neemt al jaren af. Voor stoppende boeren blijkt de ontwikkeling van een zonne-akker (ter vervanging van de agrarische bedrijfsvoering) een financieel aantrekkelijk alternatief. De gemeente wordt regelmatig benaderd voor informatie of met concrete initiatieven van boeren die de agrarische bedrijfsvoering staken.

Het eigendom van lokale opwek-installaties

In onze gemeente worden enkele zonne-akkers door een buitenlandse partij voorbereid. Van buiten de gemeente Berkelland gerealiseerde projecten weten we dat ze soms in de exploitatiefase worden doorverkocht aan (buitenlandse) beleggers. Er wordt daarom wel gepleit voor minimaal 50% (streven 100%) lokaal eigendom of medezeggenschap in grootschalige opwekprojecten.

We hebben dit uitgangspunt voorgelegd tijdens de marktconsultatie november 2018 en recentelijk ook aan een Nederlandse ontwikkelaar van zonne-akkers. Aangegeven werd dat een project van 10 ha globaal een investering vraagt van € 10 mln. Banken zijn bereid tussen de 80-90% te financieren. Er moet dus ongeveer € 1 mln. eigen vermogen worden geïnvesteerd. In de praktijk blijkt dat maximaal 10% daarvan lokaal kan worden opgebracht. Het lijkt daarmee niet realistisch om 50% lokaal eigendom als eis te stellen bij de ontwikkeling van grootschalige opwekprojecten. Hiermee zou de kans op realisatie van onze energiedoelstelling aanmerkelijk worden verkleind. Mogelijk kan wel de eis worden gesteld dat omwonenden in ieder geval maximaal deelnemen bij dit soort projecten.

Vervolg: raadsbijeenkomst september 2019

Over de resultaten van deze eerste evaluatie en de maatschappelijke thema's rondom grootschalige duurzame energieopwekking willen wij graag met u van gedachten wisselen. De volgende onderwerpen zouden daarbij aan de orde kunnen komen:

- 'Vergroenen' van leges.
- De gemeentelijke rol bij grootschalige opwekprojecten (nu alleen faciliterend).
- Moeten we de beschikbare financiële stimulering uitbreiden met andere instrumenten (een aanjaagfonds?).
- De energiemix (zon-, wind, biomassa) nodig om de doelstelling 2030 te kunnen halen.
- De locaties voor grootschalige opwekprojecten, gezien in relatie tot effecten voor de landbouw en andere economische dragers, zoals recreatie en toerisme.
- Lokaal eigendom bij grootschalige opwekprojecten.

Uiteraard kunt u ook andere onderwerpen aandragen ter bespreking. Een uitnodiging voor een bijeenkomst in september/oktober met datum en tijdstip volgt nog.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:
-Archief

TECHNISCHE VRAAG (alleen over een agendapunt)

Indiener: Andra Weg / GroenLinks

Datum indiening vraag: 9 maart 2020

Datum verzending antwoord: 12 maart 2020

commissievergadering van:

raadsvergadering van: 17 maart 2020

Formulering: Op de agenda staat de evaluatie van het RODE beleid. Helaas is dit niet in de commissie besproken. Om tot een goede discussie, leidend tot een goed besluit, te kunnen komen, ontvang ik graag het antwoord op onderstaande vragen. De vragen hebben betrekking op het voorstel en besluit en de bijlages.

Vraag:

In het verslag van Moventem, dat helaas alleen de hoofdlijnen bevat, wordt aangegeven dat er 2 ontwikkelaars aanwezig waren. Welke ontwikkelaars waren dit? Waren er meer uitgenodigd en zo ja, welke partijen dan?

Antwoord:

Het doel was om tijdens informatieavond -als voorbeeld- een concreet participatietraject onder de loep te nemen. IX zon (met twee personen) en omwonenden van het project Batendijk waren uitgenodigd om te vertellen over het gelopen participatietraject.

Vraag:

In het verslag wordt beschreven dat de aanwezigen zijn geïnformeerd over de huidige stand van zaken van duurzame-opwek-projecten, door hen een inschatting te laten maken. Echter wordt de feitelijke Stand van zaken niet verder beschreven. 1 project vind ik terug in het overzicht van de lopende omgevingsvergunningen met een uitgebreide procedure. Kunt u mij aangeven wat er verder nog op handen is, zoals ook gedaan in juni 2019? Hoeveel initiatieven zijn er en wie zijn de initiatiefnemers? Welke soort duurzame opwek betreft het? Hoeveel projecten zijn er in aanvraag, hoeveel vergunningen zijn er verleend, afgewezen etc? Hoeveel projecten worden stopgezet voor vergunningaanvraag en waardoor komt dit?

Antwoord:

Op 13 februari 2020 tijdens de RES-informatieavond is het overzicht van omgevingsvergunningen met de aanwezigen gedeeld (per 29 januari 2020). Deze informatie is ook op uw raadsinformatiesysteem gezet.

In onderstaande tabel delen we deze nogmaals met u. Recent heeft 1 initiatiefnemer een nieuwe aanvraag ingediend (Soleila, 2 ha, aan Ruurloseweg). En Munsterjansdijk, Hekweg en Batendijk hebben inmiddels hun positieve SDE-beschikking ontvangen.

Initiatief	ontwikkelaar	Ha	Ca. kWh/jr	Fase
Brokersweg	IX Zon	9	10 mln.	Vergunning verleend+ SDE verkregen
Munsterjansdijk	Solarfields	12	11 mln.	Vergunning verleend
Hekweg	IX Zon	1,6	1,5 mln.	Vergunning verleend
Batendijk	IX Zon	8,6	8 mln.	Vergunning verleend
Hoondermaatsweg	Kronos	11,4	11 mln.	In procedure
Ruilverkavelingsweg	Kronos	18	14 mln.	Aanvraag ingediend
Totaal		60,6 ha	55,9 mln.	

Naast deze ingediende aanvragen kennen wij 23 initiatieven (groen tot rijp; actief tot sluimerend; zon en wind). Het is niet te voorspellen welke van deze 23 initiatieven uiteindelijk tot een aanvraag leiden. Dit is afhankelijk van o.a. het participatieproces, de ruimtelijke inpassing en landelijke subsidies.

14 initiatieven die zich bij ons gemeld hebben zijn er gestopt. De redenen om te stoppen zijn niet anders dan in juni 2019 gemeld. Deze herhalen wij hier:

- Onvoldoende draagvlak in de omgeving (wordt het vaakst genoemd). Een aantal grondeigenaren geeft aan het project te stoppen vanwege negatieve reacties van burens.*
- Verwachte juridische procedures zijn vooral bij kleinere ontwikkelaars reden om van verdere ontwikkeling af te zien.*
- Het niet tijdig verkrijgen van SDE+ subsidie.*
- In de initiatieffase is de afstand tot het aansluitstation vaak een beslissende factor. De kosten voor aansluiting van de installatie op het net komen voor rekening van de initiatiefnemer.*
- Het lukt in de initiatieffase niet om alle grondeigenaren op één lijn te krijgen.*

Vraag:

In het voorstel en besluit (punt 2.b.) wordt aangegeven dat lokaal eigenaarschap wordt gestimuleerd, maar niet als eis gesteld wordt. Waar is dit argument op gebaseerd, naast het feit dat op de informatieavond aangegeven is dat dit niet als haalbaar gezien wordt? Hoe verhoudt dit argument zich tot de het landelijk advies te streven naar minimaal 50% eigenaarschap?

Antwoord:

Het behouden van het streven naar 50% eigenaarschap was een conclusie van de informatieavond. Dit onderwerp is open 'op tafel' gelegd. Het merendeel van de aanwezige raadsleden was er niet voor om het huidige RODE-beleid op dit punt te wijzigen. Op dit punt blijven we dus in lijn met het landelijke standpunt. Wij zijn afhankelijk van de investeringsbereidheid van anderen en willen daarvoor geen lastig op te volgen eisen stellen.

Vraag:

Welke onderbouwing is er voor het maximeren van het aantal m2 zonnepark om zo te komen tot andere vormen van duurzame opwek (punt 2.c.)? Kunt u hier referenties voor geven (andere projecten, beleidsstukken en/of artikelen)?

Antwoord:

Wij willen een gezonde mix van hernieuwbare energie. Het akkoord van Groenlo is hiervoor het startpunt. Agemheeft op basis daarvan een energiemix voorgesteld en deze is in ons RODE beleidskader opgenomen. Voor deze energiemix stellen wij nu voor: maximaal de helft komt van zonneparken op cultuurgrond. Althans voorlopig. Voor een onderbouwing van de berekening verwijzen wij u naar het raadsvoorstel.

We zien nu vooral initiatieven voor zonneparken. Voor een gezonde energiemix is ook windenergie nodig. Door een voorlopig maximum in te stellen voor zonneparken hopen we te bereiken dat andere opwekvormen interessanter worden. Hiervoor hebben wij geen referenties.

Vraag:

In hoeverre wijkt het voorgestelde punt 2.d. af van het tot nu toe ingenomen standpunt in de RES-regio en dat van de andere gemeenten in onze RES-regio? Is dit standpunt realistisch gezien de opgave binnen de RES-regio? Is onze eigen doelstelling realistisch, zijn we in 2030 energieneutraal met alleen projecten op eigen grondgebied? Graag onderbouwing van de antwoorden.

Antwoord:

Het standpunt van 2.d wijkt niet af van het ingenomen standpunt tot nu toe. De basis hiervoor is het Akkoord van Groenlo. Wij stellen hier een herbevestiging voor, zodat het duidelijk is dat dit standpunt ook geldt voor de RES. Hoe dit standpunt zich verhoudt tot 1) de andere gemeenten en 2) de opgave die volgt uit de RES, zal in de komende maanden blijken. De berekeningen worden nu gemaakt.

Onze eigen opgave is: Berkelland Energieneutraal 2030. Concreet betekent dit een vervangingsvraag van 247 miljoen kWh en 54 miljoen m3 aardgas (zie de vastgestelde EUP1, EUP2 en RODE). De kaarten van RODE laten zien dat onze opgave ruimtelijk haalbaar zijn. De haalbaarheid van onze opgave is van meer afhankelijk dan alleen ruimtelijk kaders. Dit punt lichten wij toe in de twee brieven die op 12 maart naar de raad zijn gestuurd.

- 1. Monitoring EUP2 t/m 2018*
- 2. Netcongestie Liander*

Vraag:

Betreft punt 2.e. van het besluit: Er ligt een behoorlijke opgave. De hier beschreven rol heeft de gemeente tot nu toe gespeeld. Hoeveel % van de doelstelling voor 2030 is tot nu toe behaald? Hoeveel FTE is er nu vrijgemaakt voor het EUP? Is dit gewijzigd in de afgelopen periode en waarom? Dan is er nog de aangenomen motie 19-08, waarin de gemeente de rol van initiator aanneemt. Is er bij het voorgestelde besluit nog voldoende ruimte voor uitvoering van de motie?

Antwoord:

De stand van zaken van de doelstelling voor 2030 geven wij in de raadsbrief over de monitoring van EUP2 t/m 2018. Daarin lichten we toe dat het heel lastig is om een exact percentage aan te geven van de voortgang, omdat de meetlat die wij hanteerden niet meer bestaat. De doelstelling voor 2030 is waarschijnlijk niet haalbaar.

Er zijn voor het Energieuitvoeringsprogramma oorspronkelijk 2 extra projectmanagers Energietransitie aangetrokken. Daarnaast betrekken wij steeds meer collega's van andere teams bij de energietransitie. Het is daardoor lastig te zeggen hoeveel fte vrijgemaakt is voor deze opgave. Juist omdat we willen dat de energietransitie een integraal onderdeel vormt van de 'gewone' werk van zoveel mogelijk medewerkers.

Voor motie 19-08 hebben we van u aanvullend budget gekregen om voldoende uitvoeringsruimte (capaciteit) te hebben.

Het voorliggende raadsvoorstel zal geen effect hebben op de uitvoering van motie 19-08.

Toelichting:

- 1. Technische vragen zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan. Ze zijn niet bedoeld voor een politiek antwoord.*
- 2. Technische vragen zijn vragen voor een beter begrip van een vraagstuk. Vragen over feiten en de uitleg daarvan of over de gevolgen van een besluit.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.*

TECHNISCHE VRAAG (alleen over een agendapunt)

Indiener: F.J. Jonk

Datum indiening vraag: 10-03-2020

Datum verzending antwoord: 12-03-2020

raadsvergadering van: 17-03-2020

raadsvergadering van:

Formulering: In de raadsvergadering van 17 maart a.s. bespreken we de evaluatie van het de beleidsnotitie RODE. In dit beleid staan de kaders voor de ruimtelijke ordening op het gebied van duurzame installaties teneinde energieneutraal te zijn 2030. In het document wordt deels gesproken over hectares en deels over Megawatt. Ter verduidelijking heeft de CDA fractie een aantal vragen.

Vraag: Hoeveel eigen opwek (in MWh) moet Berkelland jaarlijks realiseren in 2030

Antwoord:

De opgave voor 2030 bedraagt een vervangingsvraag van 247 miljoen kWh en 54 miljoen m³ aardgas (zie de vastgestelde EUP1, EUP2 en RODE). Deze opgave realiseren we door zowel te besparen als op te wekken op ons eigen grondgebied.

Wij kiezen er voor om de hoeveelheid energie uit te drukken in kWh. Dit omdat dit de gebruikelijke maat is voor huishoudens. Omrekenfactoren zijn:

- 1 MWh = 1.000 kWh = 0,001 miljoen kWh
- 247 miljoen kWh = 247.000.000 kWh = 247.000 MWh

Vraag: Hoeveel MWh wekt het beoogde windmolenpark langs de Berkel jaarlijks op?

Antwoord:

Wij zijn door initiatiefnemers van windenergie op de hoogte gebracht van hun ideeën. Deze zijn nog niet zover uitgewerkt dat wij als gemeente over dit soort informatie beschikken. Hoe groot, hoeveel, op welke plek en dus hoeveel kWh kan worden opgewekt, zal blijken uit het participatieproces. Daar zijn de initiatiefnemers net mee gestart.

Vraag: Hoeveel MWh wekken de beoogde zonneparken jaarlijks op per hectare?

Antwoord:

Op 13 februari 2020 tijdens de RES-informatieavond is het overzicht van omgevingsvergunningen met u gedeeld (per 29 januari 2020). Deze zonneparken verwachten ongeveer 0,92 miljoen kWh per hectare per jaar op te wekken.

Initiatief	ontwikkelaar	Ha	Ca. kWh/jr	Fase
Brokersweg	IX Zon	9	10 mln.	Vergunning verleend+ SDE verkregen
Munsterjansdijk	Solarfields	12	11 mln.	Vergunning verleend
Hekweg	IX Zon	1,6	1,5 mln.	Vergunning verleend
Batendijk	IX Zon	8,6	8 mln.	Vergunning verleend
Hoondermaatsweg	Kronos	11,4	11 mln.	In procedure
Ruilverkavelingsweg	Kronos	18	14 mln.	Aanvraag ingediend
Totaal		60,6 ha	55,9 mln.	

Toelichting:

- 1. Technische vragen zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan. Ze zijn niet bedoeld voor een politiek antwoord.*
- 2. Technische vragen zijn vragen voor een beter begrip van een vraagstuk. Vragen over feiten en de uitleg daarvan of over de gevolgen van een besluit.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.*

TECHNISCHE VRAAG (alleen over een agendapunt)

Indiener: Ingrid van Dijk / Gemeentebelangen Berkelland

Datum indiening vraag: 6 maart 2020

Datum verzending antwoord: 12 maart 2020

raadsvergadering van: betreft agendapunt 10 - Evaluatie beleidskader RODE (raad 17 maart 2020)

Formulering:

Bij punt 2a staat dat direct omwonenden moeten worden betrokken en zoveel mogelijk moeten (mee)profiteren. Dit blijft de voorkeursvorm voor financiële participatie.
Wel gaan wij een storting in een fonds nadrukkelijker als alternatief presenteren.

Vraag:

Over welk fonds gaat het hier?

Over welke bijdrage wordt gedacht?

En waar wordt dit fonds voor ingezet?

Is dit fonds een alternatief of een verplichting

Is er een maximale oppervlakte aan de zonneparken die mogen worden gerealiseerd?

Antwoord:

De NWEA (Nederlandse WindEnergie Associatie) gedragscode noemt een aantal voorbeelden van financiële participatie (bijlage 9 van RODE¹). Financiële participatie via de vorm van een fonds is een mogelijkheid. Wij hebben op voorhand geen specifiek fonds voor ogen. Wel dat wij financiële participatie via een fonds meer willen gaan benadrukken als optie. Een optie die de initiatiefnemer samen met de omgeving vervolgens verder zal verkennen en invullen. Waar het eventuele fonds voor ingezet zal worden is dus een uitkomst van het participatieproces. Als gemeente willen wij niet een bepaalde vorm van financiële participatie verplicht opleggen.

Wij stellen de raad voor een maximum van 140 hectare cultuurgrond in te stellen voor het gebruik van zonneparken. Dit is onderdeel van het raadsvoorstel dat voorligt.

Bij punt 2c staat dat er is geprobeerd om de meer en minder vruchtbare cultuurgrond in kaart te brengen.... Het blijkt niet haalbaar om op basis van objectieve data dit in kaart te brengen.

Vraag:

Wat is de reden dat het niet haalbaar is om in kaart te brengen?

Antwoord:

Het is niet mogelijk gebleken om meetbare indicatoren vast te stellen waarmee we een hard onderscheid kunnen maken tussen meer of minder vruchtbare cultuurgrond. Met andere woorden: wij hebben geen objectieve 'meetlat' kunnen vinden. Ook niet met behulp van de expertise van bijvoorbeeld het kadaster en de ruilverkavelingscommissie.

Bij punt 2d staat: de insteek van het RES: voor 2030 realiseren van onze eigen opgave leidend.

Vraag:

Hoe staat dat in verhouding tot de zinsnede: dat de inspanningen van de verschillende gemeenten elkaar versterken en aanvullen. Deze omschrijving is voor ons niet concreet. Wat wordt hiermee bedoeld en kunt u dat toelichten?

¹ [https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopweking/Vastgestelde beleidsnotitie](https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke_Ordening_en_Duurzame_Energieopweking/Vastgestelde_beleidsnotitie)

De afspraken in het RES zijn nog niet bekend/duidelijk. <i>Antwoord:</i> <i>De RES werkt naar een gezamenlijk bod van de Achterhoekse gemeenten voor wat betreft de Achterhoekse bijdrage aan het Klimaatakkoord. Wat dit bod precies zal zijn is inderdaad nog niet bekend. De concept-RES moet voor 1 juni 2020 bij het Rijk worden ingediend. Het RES-proces maakt ook de verschillen tussen de gemeenten inzichtelijk. Verschillen in beleid, energieverbruik, alternatieve warmtebronnen.</i> <i>Iedere gemeente kent zo haar eigen sterke kanten en ook belemmeringen voor de energietransitie. Samenwerking om tot een gezamenlijk bod te komen betekent dat we gebruik maken van elkaars sterke kanten en leren van elkaar hoe belemmeringen te slechten. In deze samenwerking kunnen we elkaar versterken en aanvullen.</i> <i>Het Berkellandse uitgangspunt (zie raadsvoorstel) voor het RES-bod is dat iedere gemeente ‘zijn eigen broek ophoudt’. Met andere woorden: de eigen opgave is leidend. Zo hebben we dat afgesproken met het Akkoord van Groenlo. Het staat gemeenten uiteraard vrij om een hulpvraag te stellen bij deze eigen opgave.</i>	Bij kanttekeningen en risico's staat dat de netwerkcongestie ook gevolgen heeft voor het behalen van onze doelstelling 40% energieneutraal in 2022. U geeft aan eind februari een update te kunnen geven in de vorm van de klimaatmonitor. Vraag: Wanneer kunnen we deze update/klimaatmonitor verwachten? Wat zijn de gevolgen voor onze doelstelling? <i>Antwoord:</i> <i>Wij stuurden op 12 maart 2020 een raadsbrief over de monitoringcijfers tot en met 2018. Daarin staan ook de gevolgen voor de doelstelling.</i> Bij kanttekeningen en risico's staat dat RODE geen wettelijk grond vormt om vergunningsaanvragen te beoordelen. Er staat dat RODE richtinggevend is. Vraag: Eerder werd gesproken (okt. 2019) dat RODE leidend zal zijn. Hoe kunt u deze wijziging van “leidend” naar “richtinggevend” verklaren? <i>Antwoord:</i> <i>Wij zien geen verschil in betekenis tussen “leidend” of “richtinggevend”. Er is wat ons betreft geen sprake van een wijziging van het beleid.</i>
<i>Toelichting:</i> <i>1. Technische vragen zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan. Ze zijn niet bedoeld voor een politiek antwoord.</i> <i>2. Technische vragen zijn vragen voor een beter begrip van een vraagstuk. Vragen over feiten en de uitleg daarvan of over de gevolgen van een besluit.</i> <i>3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.</i>	

Commissie Ruimte

Dossiernummer	2265
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 mei 2020
Agendapunt	8
Omschrijving	Voorstel bespreekstuk / Bestemmingsplan "Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019"

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte	13 mei 2020

Zaaknummer : 3400

Raadsvergadering : 26 mei 2020

Onderwerp : Bestemmingsplan Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019

Collegevergadering :

Portefeuillehouder : G.J. Teselink

Steller : C.D.A.M. Nieuwenhuis

tel: : 0545-250 319

Te nemen besluit:

Het bestemmingsplan "Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019" vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op onze bedrijventerreinen is detailhandel niet toegestaan. Hiervan uitgezonderd zijn productiegebonden detailhandel, volumineuze (grootschalige) detailhandel en specifiek op het perceel bestemde detailhandel. Daarnaast kan het college bij besluit afwijken van het bestemmingsplan en ondergeschikte detailhandel, onder voorwaarden, toestaan.

Op de bedrijventerreinen in Berkelland vindt in de praktijk nog wel eens detailhandel plaats die aan de bedrijfsbestemming ondergeschikt is. Deze vorm van detailhandel vinden wij, in tegenstelling tot zuivere detailhandel, doorgaans niet alijd onwenselijk geacht. Met een bepaling om af te wijken van de bestemmingsregels is het nu (in de geldende bestemmingsplannen) mogelijk om ondergeschikte detailhandel toe te staan. De voorwaarden waaronder ondergeschikte detailhandel nu kan worden toegestaan is: *"voor detailhandel rechtstreeks voortvloeiend uit de activiteiten van het bedrijf, (...) mits de omzet uit detailhandel niet meer is dan 10% van de bedrijfsomzet ter plaatse"*.

De voorwaarde dat 10% van de omzet uit ondergeschikte detailhandel mag komen, is moeilijk te handhaven en kan leiden tot ongewenste ruimtelijke situaties. Het is beter om de hoeveelheid ondergeschikte detailhandel ruimtelijk in te kaderen door voorwaarden te stellen aan de maximale oppervlakte hiervoor.

Met een gelijktijdige herziening van alle bestemmingsplannen (een zogenoemde parapluherziening) voor de bedrijventerreinen, kan dit planologisch worden geborgd. Hierbij wordt het ruimtelijke aspect (oppervlakte) gekoppeld aan de maximale hoeveelheid ondergeschikte detailhandel.

Tijdens de periode van terinzagelegging van het ontwerp hebben wij drie zienswijzen ontvangen. Zie hiervoor de zienswijzennota.

De volgende stap in het planologische proces is, dat het bestemmingsplan wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

Argumentatie:

1.1 Zuivere detailhandel is op onze bedrijventerreinen uitgesloten. Op dit moment is ondergeschikte detailhandel mogelijk, mits het college hierover besluit. Voorwaarde is nu dat maximaal 10% van de omzet deze detailhandel betreft. Dit is echter lastig beoordelen, controleren en derhalve te handhaven. Vandaar dit voorstel.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

- 1.2 Met deze parapluherziening (bestemmingsplan) voor alle bedrijventerreinen zijn de regels helderder en beter handhaafbaar. Ondergeschikte detailhandel op de bedrijventerreinen wordt toegestaan voor een klein deel van de bedrijfsvloeroppervlakte. Bestaande bedrijven worden geen rechten ontnomen of ingeperkt. Deze parapluherziening biedt juist een extra mogelijkheid.
- 1.3 Het ontwerpbestemmingsplan “Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” is hiervoor gemaakt. In dit ontwerp is ondergeschikte detailhandel toegestaan voor maximaal 20% van de bedrijfsvloeroppervlakte tot een maximum van 100 m². De (ondergeschikte) detailhandel moet wel functioneel verband houden met de hoofdactiviteiten van het bedrijf.
- 1.4 Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 7 november tot en met 18 december 2019 ter inzage gelegen. Wij hebben 3 zienswijzen ontvangen. De beoordeling van deze zienswijzen zijn beschreven in de “Zienswijzennota bestemmingsplan Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019”. Kort samengevat leidt dit plan niet tot inperking of afnemen van bestaande rechten. Het is juist een kleine aanvulling op al aanwezige mogelijkheden. Uit de zienswijzennota volgt dan ook, dat er geen reden is om het ontwerpbestemmingsplan aan te passen.
- 1.5 Deze parapluherziening past voor veertien bestemmingsplannen de bestemming “Bedrijventerrein” aan, zodanig dat ook ondergeschikte detailhandel is toegestaan.

Kanttekeningen en risico's

Tegen een vaststellingsbesluit van een bestemmingsplan kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit kan alleen door degenen die zienswijzen indienden tegen het ontwerpbestemmingsplan, tenzij iemand kan aantonen dat hij hiervoor niet in staat was.

Financiën

Dit bestemmingsplan is door de gemeente zelf opgesteld. Er zijn geen extra kosten mee gemoeid.

Uw raad hoeft bij het vaststellen van dit bestemmingsplan geen exploitatieplan vast te stellen, omdat het geen bouwplan in de zin van de Grondexploitatiewet mogelijk maakt. Gelet op artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening moet dit uitdrukkelijk worden benoemd in het raadsbesluit.

Communicatie

voor de zomer van 2019 heeft een voorontwerp van het bestemmingsplan twee weken voor inspraak ter inzage gelegen. Wij hebben toen drie reacties ontvangen. Deze gingen niet specifiek over deze herziening, maar veelal over het grotere geheel. Wel zijn enkele aanpassingen gedaan die gebleken zijn vanuit onze eigen evaluatie. Een samenvatting van de inspraakreacties is beschreven in hoofdstuk 6.2 van de toelichting.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vervolgens van 7 november tot en met 18 december 2019 ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn drie schriftelijke zienswijzen ingediend.

Zowel de inspraak als het ter inzage leggen van het ontwerp zijn gepubliceerd in het BerkelBericht. Het ontwerp is ook in de Staatscourant gepubliceerd.

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, wordt het 6 weken ter inzage gelegd. Tijdens deze termijn kan beroep worden ingesteld. Dit wordt gepubliceerd in het BerkelBericht en de Staatscourant. Ook berichten wij indieners van een zienswijze hierover.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het betreft een aanvulling op eerder vastgestelde bestemmingsplannen. De gemeente is in dit traject initiatiefnemer, opsteller en verzorgt het volgen en doorlopen van de bestemmingsplanprocedure.

Planning en evaluatie

De volgende stap in dit planologische proces is, dat de raad het bestemmingsplan vaststelt. Hierna is het dan voor belanghebbenden mogelijk om tegen dit bestemmingsplan beroep in te stellen (zie onder kanttekeningen en risico's). Na afloop van de beroepstermijn treedt het plan in werking, tenzij een verzoek om schorsing wordt gedaan.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 26 mei 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 april 2020;

overwegende, dat binnen de bestemmingen “Bedrijventerrein” in onze actuele bestemmingsplannen detailhandel niet is toegestaan, en ondergeschikte detailhandel alleen mogelijk is met een afwijkingsbevoegdheid die gebaseerd is op 10% van de omzet van het bedrijf;

dat wij dit graag aanpassen door ondergeschikte detailhandel regulier mogelijk te maken en dit te baseren op een ruimtelijke maat (lees: oppervlakte) die uitgaat van maximaal 20% van het bedrijfsvloeroppervlakte met een maximum van 100 m²;

dat om het voorgaande aan te passen het bestemmingsplan “Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” is opgesteld;

dat het plangebied bestaat uit de in artikel 2 van de parapluherziening genoemde veertien bestemmingsplannen;

dat een voorontwerpbestemmingsplan hiervoor ter inzage lag van 29 mei tot en met 11 juni 2019, en er tijdens deze termijn drie inspraakreacties zijn ontvangen die zijn beoordeeld en verwerkt in hoofdstuk 6.2 van het bestemmingsplan;

dat met ingang van 7 november tot en met 18 december 2019 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage heeft gelegen het ontwerp van het bestemmingsplan met de bijbehorende stukken;

dat van deze terinzagelegging op de wettelijk voorgeschreven wijze kennisgeving is gedaan langs elektronische weg, via publicaties in de Staatscourant en het BerkelBericht van 6 november 2019;

dat gedurende de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan drie schriftelijke zienswijzen zijn ingediend en dat de zienswijzen zijn beoordeeld in de “Zienswijzennota parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” waarin een reactie is gegeven op de zienswijzen;

dat de zienswijzen niet hebben geleid tot een wijziging van het ontwerpbestemmingsplan en het derhalve ongewijzigd kan worden vastgesteld;

dat het bestemmingsplan is voorbereid overeenkomstig artikel 3.1 en artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening en voldoet aan de eisen die bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening worden gesteld aan een bestemmingsplan;

dat artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening onder meer bepaalt dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan kan worden besloten om geen exploitatieplan vast te stellen wanneer het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het bestemmingsplan begrepen gronden anderszins verzekerd is;

dat dit bestemmingsplan geen bouwplannen in de zin van de Grondexploitatiewet mogelijk maakt en een exploitatieplan of anterieure overeenkomst dan ook niet aan de orde is;

gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de artikelen 3.1 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

b e s l u i t :

1. in te stemmen met de conclusies over de ingediende zienswijzen, zoals verwoord in de “Zienswijzennota bestemmingsplan parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” die onderdeel uitmaakt van dit besluit;
2. met inachtneming van het onder 1 bedoelde, het bestemmingsplan “Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPBKL20190008-0100.gml met de bijbehorende bestanden vast te stellen zoals het als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT (versie: 2019-10-28);
3. voor het bestemmingsplan “Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
26 mei 2020

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Bestemmingsplan
Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019

Parapluherziening

Dit bestemmingsplan is een zogenoemd parapluplan. Bij een parapluherziening worden meerdere bestemmingsplannen tegelijk herzien. In dit geval voor het toestaan van ondergeschikte detailhandel binnen de bestemming "Bedrijventerrein". Alle bestemmingsplannen waarin de bestemming "Bedrijventerrein" is opgenomen, waaronder ook de latere herzieningen, zijn onderdeel van deze parapluherziening. Het betreft dan de bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen van de 4 grote kernen en van Beltrum. Een volledige lijst is opgenomen in artikel 2 van het bestemmingsplan.

Herziene planregel

Voor de veertien plannen die met dit parapluplan worden herzien, wordt de regel voor de bestemming "Bedrijventerrein" aangevuld. In de bestemmingsomschrijving wordt aan "*volumineuze (grootschalige) detailhandel*" nu ook "*en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf*" toegevoegd.

Ook wordt het begrip "ondergeschikte detailhandel", dat al in onze actuele bestemmingsplannen staat, eenduidig aangepast voor alle plannen, en wel als volgt:

"een detailhandelsvoorziening binnen een andere hoofdbestemming of functie dan detailhandel, ten behoeve van en ondergeschikt aan die andere bestemming/functie, in oppervlakte maximaal 20% van het totale bedrijfsvloeroppervlak (b.v.o.) met een maximum van 100 m² (b.v.o.) en maximaal 20% van de totale omzet".

Ingediende zienswijzen

Binnen de termijn van terinzagelegging zijn drie zienswijzen ontvangen. In alle drie kwam een beetje de angst naar voren dat deze parapluherziening rechten afneemt, dan wel deze beperkt. Dat is zeker niet het geval. Bestaande rechten uit de actuele bestemmingsplannen blijven in tact. Twee zienswijzen betroffen een bestaande winkel op Overberkel in Borculo. Hiervoor wordt een oplossing op maat voorzien.

Bestaande situaties

De detailhandel die nu aanwezig is op de verschillende Berkellandse bedrijventerreinen is geïnventariseerd en beoordeeld. Deze inventarisatie geeft het beeld dat de hoeveelheid, qua aantal, mee valt. En ook dat bijna alle situaties gewoon binnen de geldende regels vallen of met een verleende omgevingsvergunning (afwijking gebruik) mogelijk zijn gemaakt.

Voor een drietal geldt dit (nog) niet. Eén van deze drie valt met deze parapluherziening wel binnen de dan geldende regels. Voor de andere twee wordt naar een maatwerk oplossing gekeken.

Vooroverleg

Dit bestemmingsplan is niet voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening. Er is sprake van een kleine aanpassing van de bestemmingsomschrijving. Ook spelen voor deze herziening slechts lokale aspecten en wijzigen ook de wateraspecten niet.

Reactie van Vitens

Op 20 december 2019 hebben wij een brief ontvangen van Vitens. Dit, vanwege de aanwezigheid van het grondwaterbescherming- en intrekgebied van de waterwinning Eibergen binnen de grenzen van de parapluherziening. Binnen dit gebied gelden regels om de kwaliteit van toekomstig drinkwater te borgen. Vitens vindt dat voor dit plan moet worden nagegaan wat het effect is op de kwaliteit van het grondwater. Verwezen wordt

hierbij naar detailhandel in de vorm van opslag, transportstoffen en autohandel. Eventueel ook met gevolgen van extra bouwactiviteiten voor de ondergrond. De brief is twee dagen na sluiting van de zienswijzentermijn verzonden (en ontvangen per e-mail). Derhalve is de zienswijze niet ontvankelijk. Wel is het goed om toch een reactie te geven op de “zienswijze” van Vitens.

Beoordeling reactie Vitens:

Deze (paraplu)herziening biedt een kleine extra mogelijkheid aan bedrijven om een klein deel van het bestaande perceel te gebruiken voor verkoop aan consumenten (detailhandel). Alle bestaande bedrijfsmogelijkheden blijven identiek aan het geldende bestemmingsplan. Bovendien is de genoemde opslag, transportstoffen en autohandel al dan niet mogelijk in de geldende bestemmingsplannen. Hier verandert niets aan. De minieme toevoeging aan de bestemming heeft absoluut geen aanvullend negatief effect op de kwaliteit van het grondwater. Immers, dat wat straks verkocht mag worden aan particulieren, kan nu al vervaardigd en opgeslagen worden op het terrein. Ook is de te verwachten hoeveelheid extra verkeersbewegingen nihil.

Na vaststelling van het bestemmingsplan zenden wij deze reactie aan Vitens.

Bijgevoegde bijlagen:

1. Ontwerpbestemmingsplan “Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019”, van 29 oktober 2019, gemeente Berkelland.
2. Zienswijzennota bestemmingsplan parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019, van 14 april 2020.
3. Brief van Vitens, van 20 december 2019.

**Berkelland,
parapluherziening,
ondergeschikte
detailhandel 2019**

Inhoudsopgave

TOELICHTING	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doelstelling	5
1.2 Plangebied	5
1.3 Wat is een bestemmingsplan?	5
1.4 Geldende bestemmingsplannen	6
1.5 De bij het plan behorende stukken	7
1.6 Leeswijzer toelichting	7
Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied en het plan	9
2.1 Het plangebied	9
2.2 Geldende bestemmingsregelingen	9
2.3 Detailhandel op de bedrijventerreinen	10
2.4 Nieuwe regeling in het bestemmingsplan	11
Hoofdstuk 3 Juridische planopzet	13
3.1 Bestemmingsregeling	13
3.2 Regels	13
Hoofdstuk 4 Onderzoek en uitvoerbaarheidsaspecten	15
4.1 Milieuhygiënische en planologische verantwoording	15
Hoofdstuk 5 Economische uitvoerbaarheid	17
Hoofdstuk 6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	19
6.1 Overleg	19
6.2 Inspraak	19
6.3 Ontwerp	20

TOELICHTING

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Op de Berkellandse bedrijventerreinen is detailhandel niet toegestaan. Hiervan uitgezonderd zijn productiegebonden detailhandel, volumineuze (grootschalige) detailhandel en specifiek op het perceel bestemde detailhandel. Daarnaast is er een mogelijkheid om bij besluit af te wijken en ondergeschikte detailhandel, onder voorwaarden, toe te staan.

Op de bedrijventerreinen in Berkelland vindt in de praktijk nog wel eens detailhandel plaats die aan de bedrijfsbestemming ondergeschikt is. Deze vorm van detailhandel wordt, in tegenstelling tot zuivere detailhandel, doorgaans niet direct onwenselijk geacht. Met een bepaling om af te wijken van de bestemmingsregels is het nu (in de geldende bestemmingsplannen) mogelijk om ondergeschikte detailhandel toe te staan. De voorwaarde dat slechts 10% van de omzet uit ondergeschikte detailhandel mag komen, is moeilijk te handhaven en kan leiden tot ongewenste ruimtelijke situaties. Het is beter om de hoeveelheid ondergeschikte detailhandel ruimtelijk in te kaderen door voorwaarden te stellen aan de maximale oppervlakte hiervoor.

Met een gelijktijdige herziening van alle bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen, waarbij het ruimtelijke aspect (oppervlakte) wordt gekoppeld aan ondergeschikte detailhandel, kan dit planologisch-juridisch worden geborgd.

Het bestemmingsplan 'Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019' is een zogenoemd 'parapluplan'. Het is een partiële herziening van 14 bestemmingsplannen. Met een parapluplan wordt een aantal bestemmingsplannen gelijktijdig herzien op één onderdeel, in dit geval het opnemen van ondergeschikte detailhandel in de bestemming. De geldende bestemmingsplannen blijven verder onverkort van toepassing.

1.2 Plangebied

Dit bestemmingsplan, deze parapluherziening, heeft vooral betrekking op de bedrijventerreinen binnen de gemeente. En dan specifiek de bestemming "Bedrijventerrein". Het plangebied van dit bestemmingsplan komt daarom grotendeels overeen met de plangebieden van die bestemmingsplannen. Naast de vijf specifieke bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen van Beltrum, Borculo, Eibergen, Neede en Ruurlo, worden ook de terreinen in het centrumplan van Neede (Elite en Rapenburg) en het dorpsplan van Rietmolen ('t Halt) meegenomen. Ook latere kleine herzieningen van deze plannen zijn onderdeel van deze parapluherziening.

1.3 Wat is een bestemmingsplan?

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft, uit te oefenen. Dit houdt in dat:

- de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren; en

- de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij ook van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt daarom:

- het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen);
- en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:
- het bebouwen van de gronden;
 - het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid. Het is echter niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals de Woningwet, de Erfgoedwet, de Algemene Plaatselijke Verordening (Apv), de Wet milieubeheer en de Bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van ruimtelijk beleid.

1.4 Geldende bestemmingsplannen

Het bestemmingsplan 'Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019' is een partiële herziening van 14 bestemmingsplannen. De bestemmingsplannen worden aangevuld met een regeling voor ondergeschikte detailhandel binnen de geldende bestemming "Bedrijventerrein". Voor het overige blijven de bestemmingsplannen ongewijzigd van toepassing.

In de onderstaande tabel zijn de bestemmingsplannen opgenomen die door dit bestemmingsplan worden herzien.

<i>Bestemmingsplan</i>	<i>Vastgesteld</i>	<i>Onherroepelijk</i>
Beltrum, Bedrijventerrein 2011	22 mei 2012	25 juli 2012
Borculo, Bedrijventerreinen 2011	11 september 2012	26 juni 2013
Borculo, FrieslandCampina Domo 2013	25 juni 2013	18 september 2013
Borculo, Klapperdijk 1-5 2014	7 april 2015	3 juni 2015
Borculo, verlegging Needsweg 2014	24 juni 2014	25 maart 2015
Eibergen, Bedrijventerreinen 2011	26 juni 2012	8 mei 2013
Eibergen, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2015-1 (Mors 15)	17 mei 2016	20 juli 2016
Eibergen, Op de Bleek 2017	12 juni 2018	24 april 2019
Neede, Bedrijventerreinen 2011	26 februari 2013	24 december 2013
Neede, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2017-1 (Parallelweg 28-32)	19 december 2017	14 februari 2018
Neede, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2019-1 (De Russchemors)	21 mei 2019	24 juli 2019

Neede, Centrum 2011	26 juni 2013	30 april 2014
Rietmolen, Dorp 2011	10 april 2012	11 juli 2012
Ruurlo Bedrijventerreinen 2011	10 april 2012	10 april 2013

Al deze bestemmingsplannen zijn vastgesteld onder het regime van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en voldoen aan de digitale verplichtingen uit de Wro en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De planregels van deze bestemmingsplannen hebben een vergelijkbare opzet.

In onze (standaard) bestemming "Bedrijventerrein" is ondergeschikte detailhandel alleen toegestaan met een afwijking van het bestemmingsplan. Hiervoor is een besluit van burgemeester en wethouders noodzakelijk. Hierbij wordt nu alleen beoordeeld of de ondergeschikte detailhandel minder dan 10% van de totale omzet bedraagt. Dit is moeilijk te handhaven en is geen ruimtelijk argument. Door de ondergeschikte detailhandel te relateren aan de omvang van het bedrijf (b.v.o: bedrijfsvloeroppervlakte) is het ruimtelijk meetbaar en beter te handhaven.

Om ondergeschikte detailhandel op te nemen in de bestemmingsomschrijving en daarmee een relatie te leggen met de omvang van het bestaande bedrijf, is deze (paraplu)herziening noodzakelijk. Dit bestemmingsplan voorziet hierin.

1.5 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019" bestaat uit de volgende stukken:

- toelichting;
- regels.

In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. De verbeeldingen (van de geldende plannen) en de regels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het plan en moeten samen 'gelezen' worden.

Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten. De toelichting maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De toelichting is wel van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

1.6 Leeswijzer toelichting

Om de bestemmingsregeling aan te passen in de onderliggende bestemmingsplannen is een aanpassing van de verbeelding van die bestemmingsplannen niet noodzakelijk. Volstaan kan worden met een aanpassing van de regels van die plannen. De regels van dit bestemmingsplan bevatten een regeling met betrekking tot de ondergeschikte detailhandel. Met dit bestemmingsplan worden die aan de onderliggende bestemmingsplannen toegevoegd.

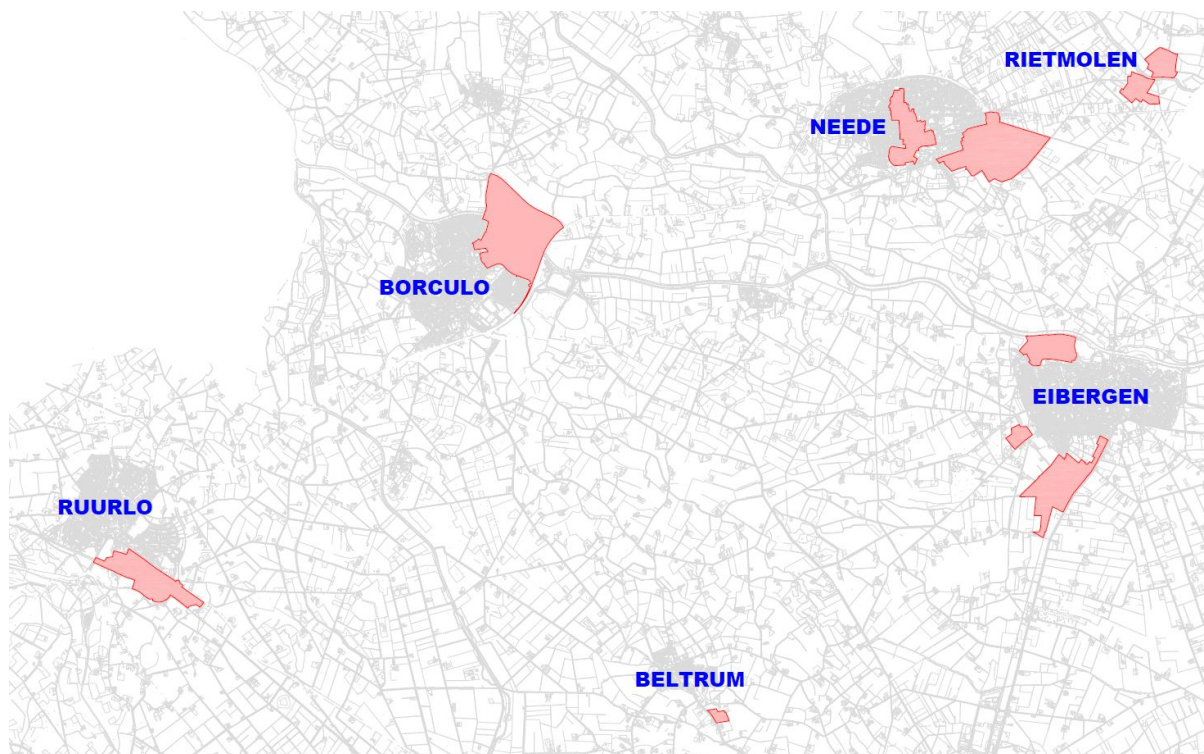
In deze toelichting worden de keuzes die in het bestemmingsplan zijn gemaakt nader gemotiveerd en verantwoord.

Het volgende hoofdstuk (Hoofdstuk 2) beschrijft het plan en de bestaande situatie. Dat hoofdstuk beschrijft ook de consequenties voor het bestemmingsplan. In Hoofdstuk 3 wordt de juridische regeling toegelicht. Hoofdstuk 4 bevat de milieu- en de omgevingsaspecten van het plan. Hierbij wordt ook ingegaan op de planologische verantwoording van het bestemmingsplan. De toelichting besluit met hoofdstukken over de economische uitvoerbaarheid (Hoofdstuk 5) en het gevoerde (voor)overleg en de inspraak op het plan (Hoofdstuk 6).

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied en het plan

2.1 Het plangebied

Het plangebied bestaat uit de in 1.4 genoemde bestemmingsplannen, 14 in totaal. Het zijn vooral de bedrijventerreinen van de grotere kernen in Berkelland. De kaart in onderstaande afbeelding 2.1 toont de verschillende plandelen van het plangebied.

Afbeelding 2.1: Overzichtkaart met in het rood/rose de verschillende plandelen.

2.2 Geldende bestemmingsregelingen

Voor de bedrijventerreinen in Berkelland zijn in 2012 en 2013 nieuwe actuele bestemmingsplannen gemaakt. Onderdeel van het PAD-project. Alle bedrijventerreinen hebben nu een vrijwel identieke bestemmingsregeling. Deze bestemmingsplanregeling is ook in latere herzieningen toegepast. In de plannen geldt veelal de bestemming “Bedrijventerrein”.

Bestemming Bedrijventerrein

De bestemmingsomschrijving hierbij laat, naast de bedrijfsactiviteiten in verschillende milieucategorieën, volumineuze (grootschalige) detailhandel toe. Dit wordt omschreven als: *“detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, in de vorm van de verkoop van auto's, boten, caravans, landbouwwerktuigen, grove bouwmaterialen, keukens en sanitair en naar de aard daarmee gelijk te stellen artikelen”*.

Nadrukkelijk is niet toegestaan: *“detailhandel, met uitzondering van productiegebonden detailhandel”*. Specifiek genoemde detailhandel en als zodanig op het perceel aangeduid (met een functieaanduiding) is op dat perceel wel toegestaan.

Daarnaast bevat de bestemming de mogelijkheid om voor ondergeschikte detailhandel af te wijken van het bestemmingplan. Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van de bestemmingsomschrijving en toestemming geven voor detailhandel die rechtstreeks voortvloeit uit de activiteiten van het bedrijf, waarbij het bedrijf aantoont en aannemelijk maakt dat de omzet uit detailhandel niet meer dan 10% van de omzet bedraagt.

Begrippen

De volgende begrippen met betrekking tot detailhandel zijn opgenomen in de bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen.

detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit waaronder, volumineuze (grootschalige) detailhandel, tuincentrum en supermarkt.

internetdetailhandel:

detailhandel zonder showroom, waarvan de handel voornamelijk via internet loopt. Er is hier geen sprake van het ter plaatse afhalen van een product dat via internet is besteld (en betaald). Het product wordt via de post aan de koper verzonden.

ondergeschikte detailhandel:

een detailhandelsvoorziening binnen een andere hoofdbestemming of functie dan detailhandel, ten behoeve van en ondergeschikt aan die andere bestemming/functie, in oppervlakte maximaal 20% van het totale bedrijfsvloeroppervlak (b.v.o.) met een maximum van 100 m² (b.v.o.) en/of maximaal 20% van de totale omzet.

productiegebonden detailhandel:

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd en/of gerepareerd in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

verkoopvloeroppervlakte (v.v.o.):

een voor het publiek zichtbare en toegankelijke (besloten) winkelruimte voor de detailhandel (let op: dit is dus de netto-vloeroppervlakte en/of winkelvloeroppervlakte).

2.3 Detailhandel op de bedrijventerreinen

Uitgangspunt van het gemeentelijke beleid is dat detailhandel niet op een bedrijventerrein thuishoort, behoudens specifieke vormen, zoals volumineuze detailhandel (bijvoorbeeld auto's, caravans, keukens en sanitair). Detailhandel op een bedrijventerrein verdraagt zich vaak niet met de bedrijfsbestemming en de doelstelling van een bedrijventerrein. Ook zijn de bedrijventerreinen niet ingericht op de ontvangst van winkelend publiek en is het concurrerend met de detailhandel in onze centra. Als detailhandel vrij wordt toegestaan op de bedrijventerreinen, leidt dat uiteindelijk tot uitholling van de centra en tot een verarming van het voorzieningenniveau.

Op de bedrijventerreinen zijn al verschillende vormen van detailhandel te vinden. Dit komt vooral door de aard van het bedrijventerrein (op de wat oudere terreinen is van oudsher detailhandel te vinden). Deze vormen van detailhandel zijn meestal ook als zodanig bestemd met een functieaanduiding voor de betreffende detailhandel.

Op dit moment moet met omzetcijfers worden aangetoond dat er sprake is van ondergeschiktheid. Veel gevallen van ondergeschikte detailhandel kan daardoor nu moeilijk gelegaliseerd worden met de binnenplanse afwijking. Alleen het toepassen van een afwijkingsbevoegdheid uit de Wabo (buitenplans) vormt dan nog een optie. Echter is hier nog geen specifiek beleid voor, zodat ook hier de nodige houvast ontbreekt. Ook een duidelijke en meetbare maximale hoeveelheid (uitgedrukt in m²) voor ondergeschikte detailhandel is er niet. Handhavend optreden is hierdoor lastig. Met deze parapluherziening wordt hier enigszins in voorzien.

2.4 Nieuwe regeling in het bestemmingsplan

Voor deze parapluherziening voor ondergeschikte detailhandel op bedrijventerreinen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd, en verwerkt in een bestemmingsregeling.

- Branchevreemde (ondergeschikte) detailhandel is niet toegestaan. Ondergeschikte detailhandel is alleen toegestaan als de detailhandel rechtstreeks voortvloeit uit de activiteiten van het bedrijf, en hier een functionele binding mee heeft;
- De bedrijfsvloeroppervlakte voor ondergeschikte detailhandel mag niet meer bedragen dan 20% van de bedrijfsvloeroppervlakte, met een maximum van 100 m² v.v.o. (verkoopvloeroppervlakte);
- Ondergeschikte detailhandel wordt opgenomen in de bestemmingsomschrijving bij de bijbehorende functies. Hiermee is het niet als zelfstandige functie opgenomen, maar als onderdeel van de aanwezige bedrijfsactiviteiten;
- In de huidige begripsomschrijving "ondergeschikte detailhandel" is een percentage van de totale omzet (20%) opgenomen. Deze blijft in tact, om hiermee toch nog een extra "slot op de deur" te behouden;
- Ondergeschikte detailhandel die de bovenstaande maten te boven gaat, past niet binnen de regels van dit en de geldende bestemmingsplannen. Hiervoor kan, indien die (ondergeschikte) detailhandel niet ongewenst is, een afzonderlijke ruimtelijke procedure worden gevolgd. Alle aspecten worden dan hierbij afgewogen (zie ook onder 2.4.2). De in de geldende bestemmingsplannen opgenomen afwijkingsmogelijkheid (bevoegdheid van het college) wordt uit die geldende bestemmingsplannen verwijderd.

Bovenstaande uitgangspunten worden verwerkt in het artikel dat de bestemming 'Bedrijventerrein' bevat.

2.4.1 Wijzigen van het begrip ondergeschikte detailhandel

In de bestemmingsplannen waarvoor deze parapluherziening geldt is het begrip 'ondergeschikte detailhandel' in artikel 1 opgenomen. Voor een juiste interpretatie is een kleine aanpassing van dit begrip nodig. In het begrip wordt gehanteerd dat ondergeschikte detailhandel "en/of maximaal 20% van de totale omzet" mag beslaan. De term "en/of" wordt veranderd in alleen "en".

2.4.2 Detailhandel op bedrijventerreinen die niet past met deze parapluperziening

Voor detailhandel, al dan niet ondergeschikt, die niet past binnen deze parapluperziening kan maatwerk worden geleverd. Hiervoor kan gedacht worden aan een buitenplanse afwijkingsprocedure (omgevingsvergunning) of een kleine bestemmingsplanherziening. Beoordeeld moet daarbij worden of de situatie al dan niet ongewenst is. Belangrijk element hierbij is of een dergelijke detailhandelsfunctie ondermijnend werkt voor de concurrentiepositie van onze centra. En of zo'n vestiging mogelijk op een andere locatie beter tot z'n recht komt.

Hoofdstuk 3 Juridische planopzet

Dit bestemmingsplan is een zogenoemd ‘parapluplan’. Dit houdt in dat een aantal bestemmingsplannen gelijktijdig wordt herzien op één enkel onderdeel. De geldende bestemmingsplannen blijven van kracht, maar worden aangevuld met een regel die betrekking heeft op ondergeschikte detailhandel.

Met dit parapluplan worden 14 bestemmingsplannen partieel herzien. Al deze plannen voldoen aan de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2008 of 2012 en zijn digitaal raadpleegbaar. De herziening van deze plannen kan met dit digitaal herzieningsplan. Dit plan voldoet aan de SVBP 2012 en wordt als digitaal bestemmingsplan vastgesteld.

3.1 Bestemmingsregeling

Dit bestemmingsplan is een herziening van de regels van meerdere bestemmingsplannen. De verbeeldingen van die plannen worden niet herzien. De regels van dit bestemmingsplan zijn beperkt tot enkele artikelen. Deze artikelen bevatten enkele begripsomschrijvingen, het toepassingsbereik, de directe toevoeging van ondergeschikte detailhandel aan de bestemmingsomschrijving, het overgangsrecht en de slotregel.

Dit bestemmingsplan bestaat uit regels en een toelichting. De verbeeldingen van de partieel te herziene bestemmingsplannen blijven van kracht. De regels en de verbeelding vormen de juridisch bindende elementen van een bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast.

Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft de beweegredenen en de uitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting ook van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

3.2 Regels

De regels van dit bestemmingsplan zijn verdeeld over 3 hoofdstukken:

1. Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). In dit specifieke geval is dat niet meer dan aangeven wat de naam en het identificatienummer van dit parapluplan is. Ook wordt aangegeven wat het toepassingsbereik van dit plan is (artikel 2). Beschreven is welke bestemmingsplannen worden herzien met dit parapluplan.
2. Bestemmingsregels. In dit hoofdstuk zijn de regels van de bestemmingen opgenomen. In dit plan is er slechts 1 bestemmingsregel. In dit artikel 3 zijn de aanpassingen van de regels opgenomen. Het regelt de wijziging van het begrip "ondergeschikte detailhandel" van de geldende bestemmingsplannen en regelt dat aan de bestemmingomschrijving van de bestemming "Bedrijventerrein" een lid wordt toegevoegd, waarin ondergeschikte detailhandel wordt toegestaan. Voor het overige blijven de regels van de bestemmingsplannen ongewijzigd van toepassing.
3. Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk is het overgangsrecht en een slotregel opgenomen.

Hoofdstuk 4 Onderzoek en uitvoerbaarheidsaspecten

Bij het opstellen van een bestemmingsplan is het verplicht om te bekijken in hoeverre de voorgenomen ontwikkeling gevolgen kan hebben op de aspecten: milieu, ecologie, water, archeologie en cultuurhistorie. Bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan zijn deze aspecten niet opnieuw onderzocht. Het betreft immers een zeer beperkte aanpassing van (redelijk) recent vastgestelde bestemmingsplannen. In de genoemde plannen is reeds aandacht besteed aan deze aspecten.

Hieronder is wel beschreven wat de gevolgen van dit plan zijn op deze aspecten en is een planologische verantwoording gegeven.

4.1 Milieuhygiënische en planologische verantwoording

Het bestemmingsplan 'Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019' biedt een juridisch-planologische regeling voor ondergeschikte detailhandel op de bedrijventerreinen van Beltrum, Borculo, Eibergen, Neede, Rietmolen en Ruurlo. Ondergeschikte detailhandel wordt algemeen toegestaan in de bestemming "Bedrijventerrein".

Ondergeschikte detailhandel heeft een beperkte ruimtelijke impact op de omgeving. Bovendien geven de huidige bestemmingsplannen ook al mogelijkheden voor ondergeschikte detailhandel en productiegebonden detailhandel. Deze activiteit zijn uit milieuhygiënisch oogpunt goed inpasbaar op de bestaande bedrijventerreinen.

Voor het beoordelen van de hinder van een (bedrijfs)activiteit op zijn omgeving wordt gebruik gemaakt van de systematiek van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (editie 2009). De VNG-brochure bevat een lijst met bedrijfsactiviteiten, die zijn ingedeeld in milieucategorieën. Op basis van de te verwachten milieubelasting gelden richtafstanden die variëren van 10 meter (milieucategorie 1) tot 1.500 meter (milieucategorie 6).

Ondergeschikte detailhandel maakt een klein onderdeel uit van de bedrijfsactiviteiten van een bedrijf. De (ondergeschikte) verkoop van bedrijfsgerelateerde producten valt volgens de VNG-brochure veelal in een lagere of dezelfde milieucategorie als het bedrijf. De milieubelasting van ondergeschikte detailhandel is zodanig beperkt dat deze activiteiten niet een hogere milieubelasting geven, dan al aanwezig. Uit milieuhygiënisch oogpunt zijn er daarom geen belemmeringen om ondergeschikte detailhandel in het bestemmingsplan vast te leggen en ondergeschikte detailhandel rechtstreeks toe te staan.

Ondergeschikte detailhandel heeft een geringe verkeersaantrekkende werking. Wel kan in sommige gevallen en momenten minder parkeerruimte beschikbaar zijn. Wij verwachten hiervan geen overlast, juist omdat het een ondergeschikte functie betreft. Het zorgen voor voldoende parkeercapaciteit ligt bij het bedrijf, zoals dit ook geldt voor het parkeren van het eigen personeel.

Hoofdstuk 5 Economische uitvoerbaarheid

Dit bestemmingsplan voorziet in een herziening voor ondergeschikte detailhandel in de geldende bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen. Hieraan zijn - behoudens de kosten die worden gemaakt voor het opstellen van het bestemmingsplan - voor de gemeente geen kosten verbonden.

Dit bestemmingsplan maakt geen bouwplan mogelijk, zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Het opstellen van een exploitatieplan of het sluiten van anterieure overeenkomsten met ontwikkelende partijen is derhalve niet noodzakelijk.

Het bestemmingsplan is financieel uitvoerbaar en het vaststellen van een exploitatieplan is hiermee niet noodzakelijk.

Hoofdstuk 6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De procedure voor vaststelling van een bestemmingsplan is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Opgenomen is dat tussen de gemeente en verschillende instanties waar nodig overleg over het plan moet worden gevoerd. Dit voordat een ontwerpbestemmingsplan ter visie kan worden gelegd. Ook is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing, de zienswijzenprocedure.

Na het voorontwerp wordt het bestemmingsplan, eventueel met aanpassingen, in ontwerp ter inzage gelegd. Tegen het ontwerpplan kunnen gedurende zes weken zienswijzen worden ingediend. Na deze termijn beoordeelt de gemeente de zienswijzen. De gemeenteraad stelt vervolgens het bestemmingsplan (al dan niet gewijzigd) vast.

6.1 Overleg

Volgens artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening moet het bestemmingsplan worden voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

Dit bestemmingsplan is niet voorgelegd aan betrokken partijen, omdat sprake is van een kleine aanpassing van de bestemmingsomschrijving. Ook spelen voor deze herziening slechts lokale aspecten. Tenslotte wijzigen ook de wateraspecten niet.

6.2 Inspraak

Volgens de gemeentelijke inspraakverordening kan het bestuursorgaan zelf besluiten of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid. In voorliggend geval is besloten om het voorontwerpbestemmingsplan gedurende 2 weken ter inzage te leggen. Tijdens deze periode kon iedereen een inspraakreactie geven. Vanwege het zeer beperkte karakter van dit parapluplan is geen informatieavond of inloopbijeenkomst georganiseerd.

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Berkelland, parapluperziening ondergeschikte detailhandel 2019' lag van 29 mei tot en met 11 juni 2019 ter inzage. Tijdens die periode kon iedereen zijn of haar inspraakreactie geven. Dit kon schriftelijk en mondeling.

Schriftelijke inspraakreacties:

Tijdens de periode van terinzagelegging van het voorontwerpbestemmingsplan zijn drie inspraakreacties ontvangen. Hieronder zijn deze kort samengevat, beoordeeld en is een korte reactie gegeven.

Indiener 1:

Deze reactie is ingediend op privétitel en namens de Belangen Vereniging Bedrijvenparken Ruurlo. Indiener wil de herziening alleen laten gelden voor bedrijven die zich nieuw vestigen op de bedrijventerreinen. Ook bestaande locaties die al een dergelijke bestemming hebben moeten deze behouden.

Reactie gemeente:

Met deze herziening willen wij juist voorzien in een behoefte onder bestaande bedrijven. Het is een kleine aanpassing die nu gebaseerd wordt op oppervlakte (maximaal 100 m²). In de

geldende plannen zit al een mogelijkheid (afwijkingsbevoegdheid van het college), echter is die alleen gebaseerd op een percentage van de omzet. Door het invoegen van het ruimtelijke aspect, is de situatie beter te controleren, en desnoods te handhaven. Voor alle bestaande locaties die al de mogelijkheid hebben voor (ondergeschikte) detailhandel, al dan niet met een functieaanduiding, blijft dit in tact.

Indiener 2:

Deze reactie is ingediend door de Industriële Kring Berkelland. Inhoudelijk wordt niet ingegaan op het voorontwerp. De reactie geeft aan dat bedrijven en ondernemers die eigenaar zijn, zelf invulling aan hun terrein moeten kunnen geven. Geschreven wordt over een integrale aanpak van verduurzaming van bedrijventerreinen.

Reactie gemeente:

Deze parapluherziening is slechts een zeer kleine aanpassing van de bestaande regels. Het is niet een geheel nieuw bestemmingsplan voor de bedrijventerreinen. Bovendien wordt er een klein aspect toegevoegd aan de bestaande mogelijkheden. Het is bedrijven straks toegestaan om op maximaal 100 m² ondergeschikte detailhandel te voeren. Dit moet dan wel functioneel verband houden met het bedrijf. Bedrijven en ondernemers mogen, binnen de regels van het bestemmingsplan, een invulling geven aan hun terrein.

Indiener 3:

Deze reactie is ingediend door een ondernemer die zijn bedrijf naar bedrijventerrein De Russchemors gaat verplaatsen. Betrokkene vraagt zich af waarom de verkoop van ouderbenodigdheden in deze herziening niet genoemd is en in het bestemmingsplan voor De Russchemors wel.

Reactie gemeente:

Met deze parapluherziening wordt een klein aspect aan de geldende regels van het bestemmingsplan De Russchemors toegevoegd. Dat bestemmingsplan blijft verder in tact. In het geldende bestemmingsplan "Neede, Bedrijventerreinen 2011" is een functieaanduiding voor deze ondernemer opgenomen. In hoeverre een dergelijk bedrijf past binnen de regels van het geldende bestemmingsplan De Russchemors moet worden beoordeeld. Mogelijk dat met een afwijkingsprocedure hiervoor kan worden afgeweken.

6.3 Ontwerp

Het ontwerpbestemmingsplan 'Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019' ligt van 7 november tot en met 18 december 2019 voor iedereen ter inzage. Dit is bekend gemaakt via een kennisgeving in "BerkelBericht" en de Staatscourant van 6 november 2019, en op de gemeentelijke website (www.gemeenteberkelland.nl). Gedurende deze periode kan iedereen zienswijzen indienen.

Inhoudsopgave

REGELS	3
Hoofdstuk 1 Inleidende regels	5
Artikel 1 Begrippen	5
Artikel 2 Toepassingsbereik	6
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels	7
Artikel 3 Herziening van de regels	7
Hoofdstuk 3 Overgangs- en slotregels	11
Artikel 4 Overgangsrecht	11
Artikel 5 Slotregel	12

REGELS

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan **Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019** met identificatienummer NL.IMRO.1859.BPBKL20190008-0010 van de gemeente **Berkelland**;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op de volgende bestemmingsplannen van de gemeente Berkelland. De regels van deze bestemmingsplannen worden herzien zoals aangegeven in hoofdstuk 2 van deze regels. Voor het overige blijven de regels van deze bestemmingsplannen ongewijzigd van toepassing.

<i>Bestemmingsplan</i>	<i>Vastgesteld</i>	<i>Onherroepelijk</i>
Beltrum, Bedrijventerrein 2011	22 mei 2012	25 juli 2012
Borculo, Bedrijventerreinen 2011	11 september 2012	26 juni 2013
Borculo, FrieslandCampina Domo 2013	25 juni 2013	18 september 2013
Borculo, Klapperdijk 1-5 2014	7 april 2015	3 juni 2015
Borculo, verlegging Needsweg 2014	24 juni 2014	25 maart 2015
Eibergen, Bedrijventerreinen 2011	26 juni 2012	8 mei 2013
Eibergen, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2015-1 (Mors 15)	17 mei 2016	20 juli 2016
Eibergen, Op de Bleek 2017	12 juni 2018	24 april 2019
Neede, Bedrijventerreinen 2011	26 februari 2013	24 december 2013
Neede, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2017-1 (Parallelweg 28-32)	19 december 2017	14 februari 2018
Neede, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2019-1 (De Russchemors)	21 mei 2019	24 juli 2019
Neede, Centrum 2011	26 juni 2013	30 april 2014
Rietmolen, Dorp 2011	10 april 2012	11 juli 2012
Ruurlo Bedrijventerreinen 2011	10 april 2012	10 april 2013

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Herziening van de regels

3.1 Vervangen van de begrippen ondergeschikte detailhandel

In artikel 1 (Begrippen) van de bestemmingsplannen

- Beltrum, Bedrijventerrein 2011;
- Borculo, Bedrijventerreinen 2011;
- Borculo, FrieslandCampina Domo 2013;
- Borculo, Klapperdijk 1-5 2014;
- Borculo, verlegging Needsweg 2014;
- Eibergen, Bedrijventerreinen 2011;
- Eibergen, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2015-1 (Mors 15);
- Eibergen, Op de Bleek 2017;
- Neede, Bedrijventerreinen 2011;
- Neede, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2017-1 (Parallelweg 28-32);
- Neede, Bedrijventerreinen 2011, herziening 2019-1 (De Russchemors);
- Neede, Centrum 2011;
- Rietmolen, Dorp 2011;
- Ruurlo Bedrijventerreinen 2011;

de omschrijving van het begrip "ondergeschikte detailhandel" vervangen door de tekst:

ondergeschikte detailhandel:

een detailhandelsvoorziening binnen een andere hoofdbestemming of functie dan detailhandel, ten behoeve van en ondergeschikt aan die andere bestemming/functie, in oppervlakte maximaal 20% van het totale bedrijfsvloeroppervlak (b.v.o.) met een maximum van 100 m² (b.v.o.) en maximaal 20% van de totale omzet.

3.2 Wijzigen van de regelingen in de bestemming Bedrijventerrein

Onderstaande artikelen van de regels van genoemde bestemmingsplannen te wijzigen:

3.2.1 Bestemmingsplan Beltrum, Bedrijventerrein 2011

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) sub b: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 3.5.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.2 Bestemmingsplan Borculo, Bedrijventerrein 2011

Toevoegen aan artikel 4.1 (Bedrijventerrein) sub v: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 4.5.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.3 Bestemmingsplan Borculo, FrieslandCampina Domo 2013

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) sub d: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 3.5.2 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.4 Bestemmingsplan Borculo, Klapperdijk 1-5 2014

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) sub f: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 3.5.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.5 Bestemmingsplan Borculo, verlegging Needseweg 2014

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) sub c: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 3.5.3 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.6 Bestemmingsplan Eibergen, Bedrijventerrein 2011

Toevoegen aan artikel 4.1 (Bedrijventerrein) sub q: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 4.5.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.7 Bestemmingsplan Eibergen, Bedrijventerrein 2011, herziening 2015-1 (Mors 15)

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) sub b: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 3.5.3 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.8 Bestemmingsplan Eibergen, Op de Bleek 2017

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) een nieuwe sub b1: 'ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

3.2.9 Bestemmingsplan Neede, Bedrijventerreinen 2011

Toevoegen aan artikel 5.1 (Bedrijventerrein) sub s: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 5.6.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.10 Bestemmingsplan Neede, Bedrijventerreinen 2011, herz. 2017-1 (Parallelweg 28-32)

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) sub b: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

3.2.11 Bestemmingsplan Neede, Bedrijventerreinen 2011, herz. 2019-1 (De Russchemors)

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) sub e: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 3.6.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.12 Bestemmingsplan Neede, Centrum 2011

Toevoegen aan artikel 5.1 (Bedrijventerrein) sub g: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 5.5.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.13 Bestemmingsplan Rietmolen, Dorp 2011

Toevoegen aan artikel 6.1 (Bedrijventerrein) sub b: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 6.5.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

3.2.14 Bestemmingsplan Ruurlo, Bedrijventerreinen 2011

Toevoegen aan artikel 3.1 (Bedrijventerrein) sub k: 'en ondergeschikte detailhandel die functioneel verband houdt met de hoofdactiviteit(en) van het bedrijf'.

Artikel 3.5.4 (Bedrijventerrein: afwijken ondergeschikte detailhandel): verwijderen.

Hoofdstuk 3 Overgangs- en slotregels

Artikel 4 Overgangsrecht

4.1 Overgangsrecht bouwwerken

4.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. na het teniet gaan door een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk teniet is gegaan.

4.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig bij een omgevingsvergunning afwijken van het eerste lid voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 4.1.1 met maximaal 10%.

4.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 4.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

4.2 Overgangsrecht gebruik

4.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet, behoudens voor zover uit de Richtlijnen 79/409/EEG en 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand onderscheidenlijk van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, beperkingen voortvloeien ten aanzien van ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaande gebruik.

4.2.2 Strijdig gebruik

- a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in 4.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
- b. Als het gebruik, bedoeld in 4.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

4.2.3 Uitzondering

Het bepaalde in 4.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat al in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 5 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels **bestemmingsplan Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019**.

Het bestemmingsplan parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019 heeft van 7 november 2019 tot en met 18 december 2019 in ontwerp ter inzage gelegen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Berkelland, gehouden op

, voorzitter.

, griffier.

Zienswijzennota bestemmingsplan Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019

14 april 2020

Zienswijzennota

**Bestemmingsplan
Berkelland, parapluherziening
ondergeschikte detailhandel 2019**

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Algemene toelichting ontwerpbestemmingsplan
3. Vervolg procedure
4. Overzicht indieners zienswijzen (*niet in digitale versie*)
5. Samenvatting en beoordeling zienswijzen per indiener
6. Integrale weergave ingediende zienswijzen

1. Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan “Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” heeft van 7 november tot en met 18 december 2019 ter inzage gelegen. De gemeente heeft gedurende de periode van terinzagelegging drie schriftelijke zienswijzen ontvangen.

Deze zienswijzennota geeft een overzicht van de indieners van zienswijzen, de inhoud van de zienswijzen, de beoordeling ervan en de eventueel daaruit voortvloeiende aanpassingen van het ontwerpbestemmingsplan.

2. Algemene toelichting ontwerpbestemmingsplan

Op de Berkellandse bedrijventerreinen is detailhandel niet toegestaan. Hiervan uitgezonderd zijn productiegebonden detailhandel, volumineuze (grootschalige) detailhandel en specifiek op het perceel bestemde detailhandel.

Op bedrijventerreinen vindt in de praktijk nog wel eens detailhandel plaats die aan de bedrijfsbestemming gerelateerd en ondergeschikt is. Deze vorm van detailhandel wordt, in tegenstelling tot zuivere detailhandel, doorgaans niet direct onwenselijk geacht. Met een bepaling om af te wijken van de bestemmingsregels was het tot nu toe mogelijk om ondergeschikte detailhandel toe te staan. De voorwaarde dat slechts 10% van de omzet uit ondergeschikte detailhandel mag komen, is moeilijk te handhaven en kan leiden tot ongewenste ruimtelijke situaties.

Met een gelijktijdige herziening van alle bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen, waarbij het ruimtelijke aspect (maximale oppervlakte) wordt gekoppeld aan ondergeschikte detailhandel, kan dit planologisch-juridisch beter worden geborgd.

Voor deze aanpassing heeft de gemeente het bestemmingsplan “Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” gemaakt. Dit is een zogenoemd ‘parapluplan’, een partiële herziening van 14 bestemmingsplannen. Een aantal bestemmingsplannen wordt gelijktijdig herzien op één onderdeel, in dit geval het opnemen van ondergeschikte detailhandel in de bestemming.

3. Vervolg procedure

Het bestemmingsplan “Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019” wordt door de gemeenteraad ongewijzigd vastgesteld in de raadsvergadering van 26 mei 2020.

Na de vaststelling wordt dit gepubliceerd. Gedurende een periode van zes weken kan dan iedere belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend, beroep instellen bij de Raad van State.

Na afloop van de zes weken van terinzagelegging treedt het bestemmingsplan in werking. Dit geldt niet voor die onderdelen waartegen een voorlopige voorziening wordt ingesteld. Deze treden eventueel pas in werking na uitspraak van de voorzieningenrechter of de Raad van State.

4. Overzicht indieners zienswijzen

nr.	naam	adres	postcode en plaats
1			
2			
3			

5. Samenvatting en beoordeling zienswijzen per indiener

Indiener 1

Samenvatting zienswijze

Indiener heeft een autodemontagebedrijf op bedrijventerrein De Venterkamp in Ruurlo. Hij heeft tegen het voorontwerpbestemmingsplan een inspraakreactie ingediend. Deze is beschreven en beoordeeld in hoofdstuk 6.2 van het ontwerpbestemmingsplan.

Op 17 december 2019 hebben wij de zienswijze ontvangen. Hierin worden de volgende punten naar voren gebracht:

- 1.1. Indiener heeft een vergunning voor een autodemontagebedrijf op bedrijventerrein De Venterkamp in Ruurlo en wil deze rechten behouden.
- 1.2. De autohandel en handel in gebruikte onderdelen vindt plaats op zo'n 3.100 m², waarvan circa 2.100 m² op het buitenterrein. Dit is noodzakelijk voor detailhandel van schadevoertuigen en onderdelen.
- 1.3. Indiener kan geen genoeg nemen met de nieuwe afmetingen, zeker niet gerelateerd aan de omzet.
- 1.4. Betreffende het percentage van de omzet, wordt niet aangegeven op welk moment deze wordt bepaald.
- 1.5. De locatie is destijds gekocht met bepaalde rechten, en om ooit ook weer te kunnen verkopen en/of over te dragen een derden. Door deze maatregel meent indiener ernstig te worden gedupeerd bij verkoop of overdracht.
- 1.6. Indiener wil zijn zienswijze op verzoek mondeling toelichten.

Beoordeling zienswijze

- 1.1. Met deze parapluperziening worden geen bestaande rechten beperkt of afgenomen. De geldende regels van de bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen blijven in tact. Deze herziening voegt alleen een extra mogelijkheid om een klein deel van het bedrijfspand te gebruiken voor ondergeschikte detailhandel (functioneel verband houdend met de hoofdactiviteit) toe.
Wij wijzen er in dit kader wel op dat een autodemontagebedrijf in strijd is met het geldende bestemmingsplan "Ruurlo, Bedrijventerrein 2011". Op basis van het overgangsrecht mag autodemontage (gedeeltelijk) plaatsvinden. Dat geldt niet voor het deel van het terrein waar tot voor kort een schroot- en metaalhandel was gevestigd. Voor dat deel is het overgangsrecht ten aanzien van autodemontage niet langer van toepassing. De demontage van auto's is langer dan een jaar gestopt geweest.
- 1.2. Het perceel van indiener heeft de bestemming "Bedrijventerrein", met daarbij de functiemogelijkheid voor bedrijven in de categorieën 1, 2 en 3.1. In de "Staat van Bedrijfsactiviteiten" zijn deze categorieën beschreven. Het bedrijf van schrijver valt onder "*Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven*" en "*Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires*". Beide categorie 2. Zelfs een "*Autospuitinrichting*" (categorie 3.1) valt binnen de geldende regels. Onder de genoemde "handel" valt ook de verkoop aan particulieren. Met de parapluperziening verandert dit niet. Zie ook onder 1.1.
- 1.3. Zoals onder 1.2 al is beschreven past het bedrijf van indiener, met inachtneming van het gestelde onder 1.1, in de geldende planregels. Ook voor wat betreft de door hem genoemde detailhandel (verkoop aan particulieren). Hiervoor geldt geen maximum oppervlakte. Het hele perceel mag ervoor gebruikt worden. Met deze parapluperziening wordt hierop alleen een kleine extra toevoeging gedaan.
- 1.4. Dit is inderdaad niet bepaald. De hoofdregel is echter het percentage van de oppervlakte van het perceel en daarbij het maximum van 100 m². Dit geldt te allen

tijde. Bij aankoop van een buurperceel kan er ruimte ontstaan (maximaal 100 m²). Het percentage van 20% van de omzet, zoals dat nu in de begripsomschrijving staat, geldt ook op elk moment. Een toetsing kan op basis van de jaaromzet plaatsvinden.

- 1.5. Door deze parapluherziening worden geen rechten ontnomen of beperkt. Zie ook de reacties onder 1.1 en 1.2.
- 1.6. Zowel de inspraakreactie als deze zienswijze maakt voor ons duidelijk waar vooral het pijnpunt van betrokkene ligt. Indiener wil niet dat hem bestaande rechten worden afgenomen. Wij menen hem met bovenstaande reacties duidelijk te hebben gemaakt, dat met deze parapluherziening er geen bestaande rechten worden afgenomen of beperkt. Ook van indiener niet.

Aanpassing ontwerpbestemmingsplan:

Nee.

Indiener 2

Samenvatting zienswijze

Indiener is een groothandel in drogisterij- en reformproducten op bedrijventerrein Overberkel in Borculo. Zij hebben tegen het voorontwerpbestemmingsplan geen inspraakreactie ingediend.

Op 17 december 2019 hebben wij de zienswijze ontvangen. Hierin worden de volgende punten naar voren gebracht:

- 2.1. Indiener exploiteert naast de groothandel, een winkel op het bedrijventerrein in Borculo. De bedrijfsvloeroppervlak hiervan is ongeveer 700 m². De omzet uit deze detailhandel is minder dan 10% van de totale omzet van het bedrijf.
- 2.2. Indiener kan zich niet vinden in de nieuw te hanteren uitgangspunten, waarbij de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer mag zijn dan 20% van de bedrijfsvloeroppervlakte, met een maximum van 100 m² aan verkoopvloeroppervlakte.
- 2.3. Indiener wil een gesprek met ons en een toelichting op de zienswijze geven.

Beoordeling zienswijze

- 2.1. De winkel in drogisterij- en reformartikelen zit er sinds december 2011. Het kan niet worden beoordeeld als ondergeschikte detailhandel. De bewuste winkel maakt fysiek en ruimtelijk geen onderdeel uit van de bedrijfsgebouwen van het moederbedrijf. Ook geldt er geen detailhandelfunctie voor of is er een afwijking van het bestemmingsplan besloten. In de geldende planregels is deze detailhandel op deze locatie niet toegestaan. Overigens ook niet na vaststelling van deze parapluherziening.
- 2.2. Deze parapluherziening is juist bedoeld om een deel van de ondernemers op de bedrijventerreinen tegemoet te komen. Functioneel met de activiteiten van het bedrijf verband houdende producten mogen in een kleine afgezonderde ruimte aan particulieren worden verkocht. Om te voorkomen dat afzonderlijke winkels op onze bedrijventerreinen ontstaan, is een maximale oppervlakte maat ingevoerd. De winkel van indiener past daar duidelijk niet in. Hiervoor wordt naar een oplossing op maat gezocht.
- 2.3. Op 3 februari 2020 heeft dit gesprek plaatsgevonden. Vanuit beide perspectieven is de parapluherziening besproken. De mogelijkheden voor een maatwerkoplossing zijn hierbij ook besproken.

Aanpassing ontwerpbestemmingsplan:

Nee.

Indiener 3

Samenvatting zienswijze

Indiener heeft een technische groothandel in gereedschappen en ijzerwaren op bedrijventerrein Overberkel in Borculo. Ook is hij eigenaar van het pand waarin de winkel van indiener 2 is gevestigd. Hij verhuurt dit aan indiener 2. Hij heeft geen inspraakreactie ingediend tegen het voorontwerpbestemmingsplan.

Op 18 december 2019 hebben wij de zienswijze ontvangen. Hierin worden de volgende punten naar voren gebracht:

- 3.1. In 1993 is het bedrijf op verzoek van de gemeente Borculo verhuisd vanuit het buitengebied naar bedrijventerrein Overberkel. De klantenkring bestond toen al uit bedrijven en particulieren. De gemeente gaf toestemming dit voor te zetten op Overberkel. Eind 2005 is het toenmalige bedrijfspand door brand geheel verwoest. Toen is een ander pand gekocht. De gemeente (inmiddels Berkelland) heeft toegezegd dat vergunningen en toezeggingen mee konden verhuizen naar het nieuwe pand. Hierdoor kon snel worden doorgestart met dezelfde bedrijfsvoering. Bij de brand zijn ook alle papieren verloren gegaan omtrent de genoemde toezeggingen. Indiener wil de toegezegde zaken opnieuw schriftelijk vastgelegd zien.
- 3.2. De particuliere verkopen bij het bedrijf zijn momenteel niet het grootste deel van de omzet. In het bedrijfsplan staat dat dit percentage mogelijk wordt uitgebreid. De aankoop destijds van het bedrijfspand was er op gebaseerd dat er geen belemmeringen zijn voor particuliere verkoop.
- 3.3. Bij verkoop wil de eigenaar graag de zekerheid meegeven dat een volgende ondernemer het bedrijf op deze locatie kan voortzetten met de verkoopmogelijkheden die zijn toegezegd.
- 3.4. Indiener wil zekerheid dat het bedrijf op de huidige locatie niet beperkt wordt in de bedrijfsvoering. Het pand is gekocht op groei van het bedrijf. Ook als in de toekomst het nu verhuurde deel door het bedrijf in gebruik wordt genomen. De toegezegde detailhandelsmogelijkheden moeten voor het hele pand van toepassing zijn.
- 3.5. Een deel van het gebouw, zo'n 700 m², verhuurt indiener momenteel aan indiener 2. Die gebruikt het pand voor verkoop van drogisterij- en reformproducten aan particulieren. De verhuur is noodzakelijk voor de bedrijfsvoering. Het nieuwe perceel was namelijk 4 keer groter als het oude. Na Thuisin, wordt het vanaf december 2011 verhuurd aan de huidige huurder. De aanwezigheid van deze winkel versterkt ook andere bedrijven op het bedrijventerrein. Ook wordt een groot deel van het terrein gebruikt door personeel van indiener 2. Deze ruimte is nu niet voldoende bij het bedrijf van indiener 2 aanwezig.
- 3.6. Het is niet wenselijk om dergelijke bedrijven (de bewuste winkel) te verplaatsen naar het centrum. De winkel moet dicht bij het moederbedrijf (de groothandel) zitten. Bovendien is de parkeergelegenheid voor auto's en vrachtwagens er niet in het centrum. Ook zijn er geen ruimtes met een vergelijkbare huurprijs en omvang beschikbaar in het centrum. De bewuste winkel heeft veel zakelijke klanten. Die hebben veelal een voorkeur voor een bedrijventerrein, met snelle ontsluiting.
- 3.7. Indiener verzoekt om met een plan op maat te komen waarmee de bewuste winkel op haar huidige locatie kan blijven.
- 3.8. Indiener wil graag de situatie bespreken. Hiervoor is in januari 2020 al een afspraak gemaakt.

Beoordeling zienswijze

- 3.1. Een bijzondere situatie, zeker gezien de gehele voorgeschiedenis. Voor het huidige perceel van ondernemer geldt de bestemming "Bedrijventerrein", met de aanduiding "bedrijf tot en met categorie 3.2". In die bestemming zijn bedrijfsactiviteiten in de categorieën 1, 2, 3.1 en 3.2 toegestaan. Ook is volumineuze (grootschalige) detailhandel toegestaan. Het bedrijf valt onder "groothandel in ijzer- en metaalwaren" en "verhuurbedrijven voor machines en werktuigen". Voor beide bedrijfsactiviteiten

geldt een maximale milieucategorie van 3.1. Met andere woorden: passend binnen het bestemmingsplan. Volgens de bestemmingsplanregels is detailhandel voor deze locatie niet toegestaan. Echter, op 22 juni 2006 is een reguliere bouwvergunning verleend. Die was voor het verbouwen en uitbreiden van de bedrijfshal. In de vergunning is expliciet opgenomen dat: *“het pand gedeeltelijk gebruikt gaat worden voor doeleinden van detailhandel die direct verband houden met de activiteiten van het bedrijf, zijnde een groothandel en verhuurbedrijf van technische machines”*. Dit is in de overwegingen meegenomen om de vergunning te verlenen. De vergunning staat dus ook het huidige gebruik toe. Derhalve ook de verkoop aan particulieren, zonder dat daar een maximum voor geldt. Niet in oppervlakte, en niet in een percentage van de omzet. Wel in de aard van de producten.

3.2. Zoals onder 3.1 al is beschreven kan het gehele pand worden gebruikt voor verkoop aan particulieren. Hierbij geldt wel dat dit alleen de artikelen van de nu aanwezige ondernemer mogen zijn. Dus; ijzer- en metaalwaren (gereedschappen) en verhuur van machines en werktuigen. Dit geldt ook voor een eventuele andere eigenaar met dezelfde of vergelijkbare bedrijfsvoering en producten.

3.3. Zie onze reactie onder 3.2.

3.4. Met deze parapluperziening worden geen bestaande rechten beperkt of afgenomen. De geldende regels van de bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen blijven in tact. Het enige wat met deze herziening veranderd is dat een extra mogelijkheid om een klein deel van het bedrijfspand te gebruiken voor ondergeschikte detailhandel wordt toegevoegd. Ook verleende vergunningen blijven hun rechtskracht behouden. Zie ook onder 3.2.

3.5. Ons is de aanwezigheid van de winkel van zo'n 700 m² al langer bekend. De bewuste winkel past niet binnen de regels van het bestemmingsplan. Er is nooit een verzoek gedaan om af te wijken van de bestemmingsregels. Enige verwarring kan zijn ontstaan door het gegeven dat Thuisin (ook een winkel) hiervoor op dit adres gevestigd was. Hiervoor is een vrijstellingsprocedure gestart. Deze is echter nooit tot een definitief einde gekomen door het vertrek van Thuisin. Ook hebben wij hier vervolgens geen hoge prioriteit aan gegeven.

3.6. Zoals onder 3.5 al min of meer is gesteld, is nooit overwogen of de bewuste winkel op deze plek passend is, dan wel zou moeten verdwijnen. Alles overwegende, ook gezien enkele van de genoemde argumenten, vinden wij deze plek voor deze winkel niet storend. Een goede plek in het centrum van Borculo is er niet. Zeker gezien de aan- en afvoer van de artikelen. Bereikbaarheid en ruimte, en de directe nabijheid van het moederbedrijf, is hierbij positief. Ook het gegeven dat het moederbedrijf op deze locatie haar uitbreidingswensen aan het uitvoeren is. Voor de bewuste winkel willen wij echt maatwerk toepassen. Zoals ook al onder 2.2 is beschreven.

3.7. Zie onze reactie onder 3.6.

3.8. Op 20 januari 2020 heeft dit gesprek plaatsgevonden. Vanuit beide perspectieven is de parapluperziening besproken. De mogelijkheden voor een maatwerkoplossing zijn hierbij ook besproken.

Aanpassing ontwerpbestemmingsplan:
Nee.

6. Integrale weergave ingediende schriftelijke zienswijzen

Ruurlo 17-12-2019

GEMEENTE BERKELLAND	
Ing.	17 DEC. 2019
grp	
type	
z.nr.	

Aan: College van Burgemeester en wethouders Gemeente Berkelland

Postbus 200

7270HA Borculo

Bezwaar in zaak nr. 245076

Inspiraak parapluherziening (bestemmingsplan) ondergeschikte detailhandel 2019

Geacht college

Zoals wij reeds in onze vorige zienswijze hebben aangegeven maken we bij deze ook weer bezwaar op de door u aangegeven wijziging via een parapluherziening ondergeschikte detailhandel en wel gezien wij al van af 1990 een vergunning hebben voor een autodemonstratie bedrijf aan de in Ruurlo en waar we deze rechten willen behouden.

De autohandel en handel in gebruikte onderdelen van deze voertuigen die hier gedreven kan en mag worden vindt al zins jaar en dag plaats op een oppervlakte van in het totaal +/- 3100 m2 waarvan een buiten terrein groot van +/- 2100 m2 en een binnen opslag van +/- 870 m2 word gebruikt en absoluut noodzakelijk is voor detailhandel van schade - voertuig en onderdelen.

Wij kunnen dan ook geen genoegen nemen met de door u aangegeven nieuwe afmetingen en zekers niet gerelateerd aan de omzet. Wat omzet betreft word er door u ook niet aangegeven op welk moment deze omzet wordt bepaald.

Wij hebben de locatie destijds gekocht met bepaalde rechten om deze ook ooit weer met deze rechten te kunnen verkopen en of over te dragen een derden en zo zullen wij door deze maatregel van u ernstig gedupeerd worden bij verkoop of overdracht aan wie dan ook.

Wij maken dan ook graag gebruik van de mogelijkheid om ons bezwaar mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Gemeente Berkelland
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 200
7270 HA BORCULO

Borculo, 17 december 2019

Betreft: zienswijze ontwerpbestemmingsplan
Parapluherziening ondergeschikte detailhandel op bedrijventerrein

Geachte heer/mevrouw,

Middels deze brief willen wij onze zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan 'Parapluherziening ondergeschikte detailhandel op bedrijventerrein' kenbaar maken.

Wij exploiteren een winkel (door u gedefinieerd als 'ondergeschikte detailhandel' onder de naam _____ op het bedrijventerrein in Borculo met een bedrijfsvloeroppervlak van ongeveer 700 m², waarbij de omzet uit detailhandel niet meer dan 10% van de totale omzet bedraagt.

Wij kunnen ons niet vinden in de nieuw te hanteren uitgangspunten van de parapluherziening voor ondergeschikte detailhandel op bedrijventerreinen: bedrijfsvloeroppervlakte mag niet meer bedragen dan 20% van de bedrijfsvloeroppervlakte, met een maximum van 100 m² verkoopvloeroppervlakte.

Wij willen graag een afspraak maken om hierover met u in gesprek te gaan en een mondelinge toelichting op onze zienswijze te geven. U kunt hiervoor contact met mij opnemen via tel.

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE BERKELLAND	
Ing.	18 DEC. 2019
grp	
type	
zknr.	

Aan de gemeenteraad van de gemeente Berkelland,
info@gemeenteberkelland.nl

Borculo, 17 december 2019

Betreft: detailhandel op het perceel . Bezwaar/zienswijze tegen
ontwerpbestemmingsplan "Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019"

Geachte gemeenteraad,

Hierbij deel ik mijn visie over de detailhandel op mijn perceel aan de in
Borculo. Tevens maak ik hierbij bezwaar tegen het ontwerpbestemmingsplan "Berkelland,
parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019". Omdat het bezwaar gericht moet worden aan de
gemeenteraad, is deze brief aan de raad gericht. Een copie van de brief stuur ik aan de heren Ten
Hooen en Nieuwenhuis. Na telefonisch contact met de gemeente, met de vraag naar welk adres deze
brief verstuurd moet worden, is de brief verstuurd aan info@gemeenteberkelland.nl.

De historie van

Ondergetekende van deze brief, , is enig eigenaar van en van het perceel
is in 1993 op verzoek van de gemeente Borculo verhuisd van de
Oude Diepenheimseweg in Geesteren naar Bedrijventerrein Overberkel, in Borculo. De
gemeente wilde graag dat vanuit het buitengebied naar het bedrijventerrein ging. De
klantenkring van bestond destijds al uit bedrijven en particulieren. De eigenaren van destijds,
de heer en mevrouw , en hebben begin jaren 90 van de gemeente verzekerd
gekregen dat er op het bedrijventerrein door ook zonder beperking aan particulieren kon
worden blijven verkocht na de verhuizing in 1993. is hierover destijds aan de Oude
Diepenheimseweg bezocht door wethouder Kamp en een collega. In november 2005 is het pand van
aan de door brand geheel verloren gegaan. Ik heb er toen voor gekozen niet te gaan
herbouwen op de bestaande locatie, maar een nieuw pand te kopen aan de , de locatie waar
momenteel nog steeds gevestigd is. De gemeente heeft ons toen toegezegd dat alle
vergunningen en toezeggingen die op ons oude perceel lagen, gewoon mee konden verhuizen naar ons
nieuwe perceel. Een zeer constructieve, en meedenkende houding van de gemeente in die ramptijd
voor , waardoor op de nieuwe locatie ook zo snel mogelijk weer kon opstarten met
dezelfde bedrijfsvoering als voor de brand.

De brand in 2005 was alles vernietigend. Jammer genoeg zijn daarbij ook alle papieren verloren gegaan omtrent de toezeggingen begin jaren 90. Ik hoop dat e.e.a. nog bij de gemeente bewaard is gebleven. Ik heb voor de zekerheid nog navraag gedaan bij de heer en mevrouw _____ en bovenstaande weergave van feiten is ook hetgeen in hun herinnering vast ligt.

Graag ga ik met u in overleg, en indien nodig maak ik hierbij alvast officieel bezwaar tegen de parapluherziening van het bestemmingsplan. Mijn vraagstelling/visie van nu, behelst 2 verschillende zaken:

1. Bedrijfsvoering _____, mogelijkheden van mijn gehele pand
2. _____ c.q. De verhuur van een gedeelte van mijn pand

Ad. 1. Bedrijfsvoering _____, mogelijkheden van mijn gehele pand.

Ik wil graag de aan _____ toegezegde zaken, zoals hierboven weergegeven, opnieuw schriftelijk vastgelegd zien, zodat duidelijk vastligt wat de mogelijkheden van mijn pand zijn. Om onduidelijkheden in de toekomst te voorkomen voor mezelf, maar ook voor mijn eventuele opvolgers. Mijn vrouw en ik hebben hierover gesproken met de heer Ten Hoopen en de heer Nieuwenhuis. De heer Nieuwenhuis heeft nagekeken wat er bij de gemeente vast ligt. In zijn mail van 24 juni 2019 beschrijft de heer Nieuwenhuis dat de huidige bedrijfsvoering van _____ binnen het bestemmingsplan en vergunningen valt. Dat is natuurlijk fijn om bevestigd te zien, maar dat is niet de reden van dit schrijven; het gaat me om het detailhandel gedeelte. Hoewel de particuliere verkopen bij _____ op dit moment niet het grootste gedeelte van de totale omzet vormen, is in onze bedrijfsplannen zeker de mogelijkheid aanwezig dat dit percentage zich gaat uitbreiden. Dit percentage wisselt ook per jaar, afhankelijk van hoe de markt zich beweegt en welke producten de hardlopers zijn. Denk alleen al aan internet-verkoop. Via _____ en bol.com zijn wij 24 uur per dag open voor bedrijven en particulieren. Wij willen daar dan ook graag de vrijheid in houden, die ons destijds is toegezegd en waar wij altijd vanuit zijn gegaan in onze plannen. Daar is de aankoop van ons bedrijfspand destijds ook op gebaseerd: dat er geen belemmeringen zijn voor particuliere verkoop. Als dat nu, al dan niet door een parapluherziening, in 1 keer anders wordt, heeft dat financiële gevolgen voor ons. Ik denk dat de gemeente zich met de ondernemer samen moet inspannen om toekomstbestendige bedrijfsvoering te laten plaatsvinden op de bedrijventerreinen. De markten veranderen, ondernemingen moeten dan ook mee kunnen veranderen. Zo houden we werkgelegenheid in onze gemeente.

Mocht de situatie zich voordoen dat ik op enig moment afscheid neem van _____, dan wil ik mijn opvolger ook graag de zekerheid meegeven dat hij _____ of een ander bedrijf op deze locatie gewoon voort kan zetten met de verkoopmogelijkheden die in het verleden toegezegd zijn. Als deze verkoopmogelijkheden (in dit geval de detailhandel) beperkt worden, heeft dat financiële gevolgen.

Ik wil graag de zekerheid dat _____ op de huidige locatie niet beperkt gaat worden in de bedrijfsvoering. Het pand is aangekocht op groei van ons bedrijf. Die groei willen we ook graag kunnen realiseren. Ook als we in de toekomst wellicht het nu verhuurde gedeelte voor bijvoorbeeld _____ in

gebruik gaan nemen, dan wil ik graag de zekerheid dat de destijds toegezegde detail-handelsmogelijkheden voor mijn hele pand van toepassing zijn.

Ad 2: c.q. De verhuur van een gedeelte van ons pand

Momenteel heb ik een gedeelte van mijn pand verhuurd aan . Bij de aankoop van het pand in 2006, was het voor de financiering noodzakelijk om 700m² van ons pand te verhuren. De oppervlakte van het nieuwe perceel aan de was 4 x zo groot als de oppervlakte van het oude perceel aan de . Een risicovolle investering die ik deed voor de toekomst van mijn bedrijf. Nadat dit gedeelte een aantal jaren was gehuurd door Thuisin, is vanaf december 2011

de huurder van dit gedeelte. Ik ben heel blij met als buurman, en ook andere bedrijven op het bedrijventerrein hebben er baat bij dat er publiek naar het bedrijventerrein komt. Dat is volgens mij ook de bedoeling op een bedrijventerrein; dat je elkaar versterkt. Er moet "reuring" zijn op een industrieterrein, om elkaar als bedrijven te versterken. Daarnaast maakt

qua parkeergelegenheid voor hun personeel gebruik van een groot gedeelte van ons perceel. Op het industrieterrein is hier verder niet genoeg ruimte voor. In mijn bedrijfsvoering zijn de jaarlijkse huurinkomsten natuurlijk nog steeds van groot belang. In mijn overtuiging is het niet wenselijk om bedrijven zoals bijvoorbeeld te gaan verplaatsen naar het Centrum.

moet dicht bij haar moederbedrijf zitten. Bovendien is de parkeergelegenheid voor auto's, vrachtwagens is er in het centrum simpelweg niet en er zijn ook geen ruimtes met een vergelijkbare huurprijs en van die omvang beschikbaar in het centrum. heeft veel zakelijke klanten en die gaan niet het centrum in voor hun aankopen. Die willen kopen op een bedrijventerrein, met snelle ontsluiting. Wij verzoeken u om met een plan op maat te komen dat

op haar huidige locatie niet beperkt in haar bedrijfsvoering. Ondernemingen zoals deze, met hun werkgelegenheid, moeten we koesteren in Berkelland. Met de heer Ten Hoopen en de heer Nieuwenhuis is hierover in juni 2019 gesproken. De heer Ten Hoopen zegde toe na de vakantie met een plan op maat te komen voor deze situatie. Ze wilden dit ook opnemen in het Economisch Zaken Team-overleg. Inmiddels is er overleg over een afspraak in januari met de heren Ten Hoopen, Teselink en Nieuwenhuis voor een mondeling overleg.

Ik weet niet zeker of het noodzakelijk is om bezwaar te maken tegen de paraplu-herziening, maar om geen rechten te verliezen, doe ik dat middels deze brief toch. Wat mij betreft bespreken we de situatie verder, zoals reeds gepland, in januari, maar een schriftelijke reactie op deze brief mag natuurlijk ook. U bent ook van harte welkom om een kijkje te komen nemen op locatie.

Met vriendelijke groet,

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 200
7270 HA Borculo

Behandeld door	Toon van Kessel	Datum	20 december 2019
Doorkiesnummer	+31651177078	Email	toon.vankessel@vitens.nl
Ons kenmerk	2019AvK2012	Uw kenmerk	
Onderwerp	Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019		

Geachte College,

Wij maken u er op attent dat een deel van parapluherziening is gelegen in grondwaterbescherming- en intrekgebied van de waterwinning Eibergen.

In deze gebieden gelden speciale regels om de kwaliteit van het toekomstige drinkwater te borgen. Voor het toestaan van 'beperkte detailhandel op bedrijventerreinen als nevenfunctie' moet worden nagegaan wat daarvan het effect is op de kwaliteit van het grondwater. Bijvoorbeeld daar waar sprake is van detailhandel in de vorm van opslag, transport stoffen, autohandel en met eventueel de gevolgen van extra bouwactiviteiten voor de ondergrond. Wij verzoeken u de mogelijke gevolgen voor ondergrond en grondwater te toetsten en te verwijzen naar de provinciale beschermingsregels of deze op te nemen. Is bijvoorbeeld de toepassing van vloeistof dichte vloeren voldoende gewaarborgd?

Met vriendelijke groet,

A.A.L. van Kessel
Omgevingsmanager

C: C.D.A.M. Nieuwenhuis

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

[geadresseerde]

Zaaknummer : 3400 (oud: 245076)
Onderwerp : bestemmingsplan
"Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019"
Uw brief van : 17 december 2019
Bijlage(n) : 2
Verzonden :

Geachte heer [naam indiener],

Het ontwerpbestemmingsplan "Berkelland, parapluherziening ondergeschikte detailhandel 2019" heeft van 7 november tot en met 18 december 2019 ter inzage gelegen. U heeft daartegen een zienswijze ingediend.

Wij stellen de gemeenteraad voor het ontwerpbestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen

Op 14 april 2020 hebben wij dit besloten. In totaal hebben wij drie zienswijzen ontvangen. Wij hebben uw zienswijze beoordeeld en van een reactie voorzien. U bent indiener 0. In de bijgevoegde "Samenvatting en beoordeling zienswijzen per indiener", onderdeel 5 van de zienswijzennota, en het concepraadsvoorstel is dat aangegeven. Ook de zienswijzennota wordt door de raad vastgesteld.

De raadsvergadering waarin het bestemmingsplan wordt vastgesteld is op 26 mei 2020

Dit is een openbare vergadering waarin dat raadsbesluit is gepland. Ook uw zienswijze wordt dan behandeld. Daarvóór wordt het bestemmingsplan en de bijbehorende stukken besproken in de raadscommissie Ruimte op 13 mei 2020. Voorgaande wordt ook in ons huis-aan-huisblad BerkelBericht bekend gemaakt, en staat op de gemeentelijke website.

De bijgevoegde stukken is (slechts) een voorstel aan de gemeenteraad

Met nadruk wijzen wij u hier op. Aan dit voorstel kunt u geen rechten ontleen. Het besluit van de gemeenteraad is bepalend. Zodra de gemeenteraad een besluit heeft genomen krijgt u hiervan schriftelijk bericht.

Met vriendelijke groet,

namens burgemeester en wethouders van Berkelland,

C.D.A.M. Nieuwenhuis,
Adviseur Ruimtelijke Ordening.

Kopie aan: - Archief, - Gebiedsteam/H.J. ten Hoopen

Gemeente Berkelland, Postbus 200, 7270 HA BORCULO T: 0545-250 250 E: info@gemeenteberkelland.nl
www.gemeenteberkelland.nl, Bank Nederlandse Gemeenten: IBAN: NL35BNGH0285112600 BIC: BNGHNL2G

Commissie Ruimte

Dossiernummer	2276
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 mei 2020
Agendapunt	9
Omschrijving	Voorstel bespreekstuk / Raadsbrief plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte	13 mei 2020

C: I. Rensink

T: 0545-250 519

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 13591
Onderwerp : plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing
Bijlage : plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing (vab's) buitengebied
Verzonden : - 3 APR. 2020

Geachte leden van de raad,

Het college heeft het 'plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing (vab's) buitengebied' vastgesteld. Bij deze raadsbrief ontvangt u het plan van aanpak, waarin de processtappen voor de komende periode beschreven zijn.

Aanleiding

Berkelland behoort tot de gemeenten met de grootste oppervlakte aan vrijkomende agrarische bebouwing. Uit prognoses (2014) komt naar voren dat het tot 2030 over meer dan 300.000 m² aan agrarische bebouwing gaat. We verwachten dat de helft tot driekwart van deze gebouwen niet meer hergebruikt wordt en leeg komt te staan. Deze leegstand heeft grote invloed op ons landschap (verpaupering), de gezondheid (asbest), de veiligheid (ondermijning) en de leefbaarheid op het platteland.

Door uw raad zijn al verschillende regelingen en instrumenten vastgesteld om hergebruik of sloop van deze vab's te stimuleren. Denk bijvoorbeeld aan het functieveranderingsbeleid ('functies zoeken plaatsen zoeken functies'), de (bovenplanse) sloopbonusregeling en de subsidieregeling voor sloop van leegstaande schuren. Daarnaast ondersteunen we als gemeente verschillende projecten, zoals bijvoorbeeld de 'Asbestrein'. Ook de 'Structuurvisie Woningplitsing buitengebied' (nog door uw raad vast te stellen) draagt bij aan de sloop van leegstaande schuren.

De bestaande regelingen en instrumenten zijn naar verwachting onvoldoende om de opgave aan vrijkomende agrarische bebouwing het hoofd te bieden. En mogelijk sluiten ze ook niet voldoende aan bij de wensen en behoeften van eigenaren. Daarom willen we in beeld brengen welke aanvullende instrumenten en regelingen nodig zijn om hergebruik of sloop van deze vab's verder te bevorderen en versnellen.

Plan van aanpak

Bovenstaande is aanleiding geweest voor het college om een plan van aanpak op te stellen. Ter kennisname ontvangt u het plan van aanpak. Hierin is uitgewerkt welke processtappen we de komende periode in de aanpak van de vab's gaan zetten.

De belangrijkste stappen in het proces zijn:

→ **Analyse instrumenten en regelingen**

We willen inzicht in het functioneren van de bestaande Berkellandse regelingen en instrumenten. We brengen zo goed mogelijk in beeld in hoeverre ze een bijdrage leveren aan de doelstelling en of ze in de huidige opzet nog voldoende aansluiten bij de wensen en behoefte van Berkelland. Daarnaast bekijken we of het wenselijk is om aanvullende instrumenten of regelingen te ontwikkelen, waarmee we functieverandering of sloop kunnen versnellen of bevorderen.

→ **Toetsmoment belanghebbenden (inwoners en raad)**

We gaan in gesprek met inwoners en/of belangengroepen om te toetsen of de eerste ideeën voor aanvullende regelingen en instrumenten ook aansluiten bij de behoefte. Hierna gaan we graag met uw raad in gesprek. We gaan de uitkomsten van de analyse en de bijeenkomst(en) met de inwoners en/of belangengroepen met u delen. En we willen met u in gesprek over aanvullende instrumenten en regelingen die voor Berkelland wenselijk zijn en een bijdrage leveren aan de vab-opgave.

→ **Raadsvoorstel met keuzes**

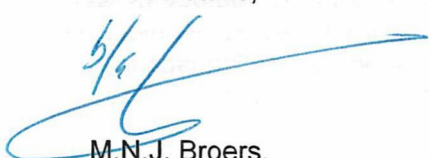
Op basis van de uitkomsten van de verschillende stappen komen we in het najaar van 2020 met een raadsvoorstel met daarin keuzes voor aanvullende instrumenten en/of regelingen. De door de raad gekozen instrumenten/regelingen werken we vervolgens uit.

Planning

Door de huidige situatie rondom het Corana-virus zijn er voor langere periode beperkingen in het organiseren van onder andere bijeenkomsten. Daardoor is onduidelijk of het haalbaar is om de genoemde bijeenkomsten in de huidige opzet en/of volgens planning te laten plaatsvinden. We volgen de ontwikkelingen en passen de opzet en/of planning waar nodig aan.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:

-Archief

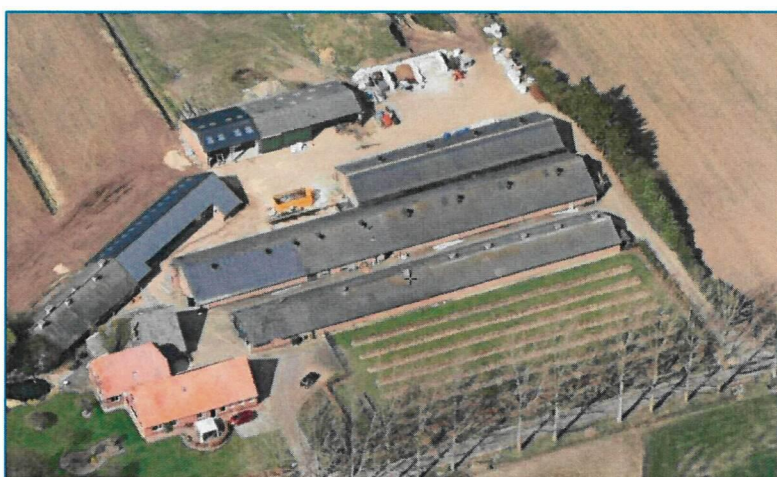
- Team opdrachtgevers: I. Rensink (graag digitaal)

- Team gebied: M. Mellink (graag digitaal)

- Team Dienstverlening: G. Janssen (graag digitaal)

Plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing (vab's) buitengebied

Procesaanpak

Situatie voor en na sloop en hergebruik vab's

Bron: eigen luchtfoto's

*Gemeente Berkelland
Maart 2020*

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Aanleiding	4
Stap 1 Basis op orde/opgave in beeld	6
Stap 2 Analyse instrumenten en regelingen	7
Stap 3 Toets-moment belanghebbenden	8
Stap 4 Voorstel voor uitwerking aanvullende instrumenten en/of regelingen	9
Budget	9

Inleiding

Collegeprogramma:

We willen het Berkellandse landschap aantrekkelijk houden. Het is belangrijk dat verpaupering door leegstaande agrarische bebouwing wordt voorkomen.

Daarvoor willen we ruimte bieden voor andere verdienmodellen in leegstaande (agrarische) gebouwen en stimuleren we sloop van oude stallen en schuren.

Dit plan van aanpak is een belangrijke stap in de realisatie van de ambities uit het collegeprogramma. Het beschrijft de processtappen die we komende periode gaan zetten om zicht te krijgen op de omvang van de vab-opgave en op de benodigde maatregelen om hergebruik of sloop van vab's te bevorderen en versnellen. Aandachtspunt is dat de aanpak aansluit bij de opgaven en ambities voor (het buitengebied van) Berkelland.

Aanleiding

Ons platteland is prachtig en is voor inwoners, ondernemers en toeristen een fijne plek om te wonen, te werken en te recreëren. Het leefbaar houden van het platteland is echter een aandachtspunt; er zijn al veel agrarische bedrijven gestopt, en de verwachting is dat de komende jaren het aantal agrarische bedrijven nog verder afneemt met 1/3. Voor de leeggekomen schuren is vaak geen nieuwe functie. We verwachten dat straks de helft tot driekwart van de agrarische gebouwen niet meer hergebruikt wordt en leeg komt te staan. Deze leegstand heeft grote invloed op ons landschap (verpaupering), gezondheid (asbest), veiligheid (ondermijning) en de leefbaarheid op het platteland. Leegstaande schuren zijn daarmee ook van invloed op de aantrekkingskracht van Berkelland voor nieuwe inwoners en recreanten.

Wat doen we al?

In de voorbereiding van dit plan van aanpak is al veel informatie verkregen over de vrijkomende agrarische bebouwing. Onder andere door een (nog lopend) onderzoek van de Wageningen Universiteit, de keukentafelgesprekken die in 2019 hebben plaatsgevonden, gesprekken met inwoners in het kader van de asbestrein, het kavelruiltraject en de in januari '20 gehouden klankbordbijeenkomst over vab's.

Ook proberen we door lobby het onderwerp "fiscale stakingswinst" in combinatie met de vab-opgave landelijk op de politieke agenda te krijgen. Inmiddels zitten we hierover regelmatig om tafel met verschillende ministeries, RVO, de VNG en een aantal gemeenten en provincies.

Daarnaast zijn in de afgelopen jaren verschillende (subsidie)regelingen en instrumenten ontwikkeld die hergebruik of sloop van schuren stimuleren, zoals:

- Functieveranderingsbeleid: beschrijft de mogelijkheden voor functieverandering van voormalig agrarische gebouwen in het buitengebied (uitgewerkt in het document 'functies zoeken plaatsen zoeken functies').
- Asbestrein-trajecten: gericht op de sanering van asbestdaken, soms in combinatie met totale sloop.
- Bovenplanse Sloopbonusregeling buitengebied: regeling die het mogelijk maakt om bijgebouwen bij een woonbestemming uit te breiden met 150 m² (bovenop de 150 m² die bij recht is toegestaan), mits een viervoud aan leegstaande schuren elders wordt gesloopt.
- Subsidieregeling (onderdeel van de Bovenplanse Sloopbonusregeling buitengebied): eigenaren die een leegstaande schuur willen slopen kunnen (onder voorwaarden) voor elke te slopen m² een subsidie van € 10,- aanvragen als zij een woonbestemming hebben en minimaal 100 m² slopen.

In maart 2020 heeft het college besloten de 'Structuurvisie Woningsplitsing buitengebied' voor vaststelling aan de raad aan te bieden. Ook deze structuurvisie stimuleert de sloop van leegstaande schuren door aan de mogelijkheid voor het splitsen van een woning in het buitengebied een sloopopgave te verbinden.

Wat willen we bereiken?

Bovenstaande (subsidie)regelingen en instrumenten zijn naar verwachting onvoldoende om de opgave aan vrijkomende agrarische bebouwing die op ons af komt het hoofd te bieden. Mogelijk sluiten de bestaande (subsidie)regelingen en instrumenten ook niet voldoende aan bij de wensen en behoeften van eigenaren. We willen in beeld brengen welke aanvullende instrumenten en regelingen nodig zijn om hergebruik of sloop van leegstaande schuren verder te bevorderen en versnellen.

Stap 1 Basis op orde/opgave in beeld

Uit prognoses (Alterra en WUR, 2014) komt naar voren dat in Berkelland tot 2030 meer dan 300.000 m² aan agrarische bebouwing vrijkomt. Berkelland behoort daarmee tot de gemeenten met de grootste oppervlakte aan vrijkomende agrarische bebouwing. Door de stikstofproblematiek wordt de opgave mogelijk nog groter. De omvang van de opgave is dusdanig dat we hier als gemeente mee aan de slag willen. Parallel daaraan willen we gedetailleerder inzicht in de omvang van het aantal vab's, zodat we de aanpak hier zo goed mogelijk op kunnen aansluiten. Het blijkt lastig om de kwantitatieve opgave goed te duiden, omdat hiervoor privacygevoelige informatie nodig is. We zetten daarom in eerste instantie in op twee sporen:

Gebiedsanalyse Regiodeal

Eén van de onderwerpen uit de regiodeal 'vitaal buitengebied' (onderdeel Toekomstbestendig Erf) is een gebiedsanalyse waar inventarisatie van de vab's onderdeel van is. We zetten in op het (regionaal) indienen van een aanvraag in het voorjaar van 2020. Gezien de omvang van de gebiedsanalyse en het aantal betrokken partijen kost de uitvoering naar verwachting relatief veel tijd.

Inzet data van RVO

We verkennen of we de bij RVO beschikbare data kunnen inzetten om de vab-opgave gedetailleerder in beeld te krijgen. Hiervoor lopen al contacten met RVO. Vanwege de privacy-gevoeligheid is de vraag in hoeverre deze data gebruikt mag worden. Het is nog niet bekend wanneer hier duidelijkheid over komt.

Alternatief spoor

Als blijkt dat de oplevering van het resultaat uit de hierboven beschreven sporen (te) lang op zich laat wachten, voeren we de analyse in eigen beheer uit. We brengen daarbij ook leegstaand maatschappelijk vastgoed in beeld. Voor deze analyse hebben we naast de al beschikbare informatie (o.a. via de ODA) en eigen kennis ook inbreng en inzet van gebiedskenners nodig.

Werkzaamheden	Planning
Aanvraag gebiedsanalyse in Regiodeal	Q 2 2020
Uitvoeren gebiedsanalyse Regiodeal en oplevering resultaten	Nog niet bekend
Afstemming RVO over gebruik data	Lopend proces
Uitvoeren vab-analyse i.s.m. RVO en oplevering resultaten	Nog niet bekend
Vab-analyse in eigen beheer (alternatief spoor)	Q2/Q3 2020

Resultaat:

Zo nauwkeurig mogelijk inzicht in de omvang van de oppervlakte aan vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen.

Stap 2 Analyse instrumenten en regelingen

Berkelland heeft al verschillende regelingen en instrumenten om functieverandering of sloop van vab's te stimuleren. Zo kennen we het functieveranderingsbeleid ('functies zoeken plaatsen zoeken functies'), de bovenplanse sloopbonusregeling voor uitbreiding van bijgebouwen, de daaraan gekoppelde sloopregeling voor leegstaande schuren en de 'Structuurvisie Woningssplitsing buitengebied' (naar verwachting voorjaar 2020 door de raad vast te stellen). We willen inzicht in het functioneren van deze regelingen en instrumenten en in beeld krijgen of aanvullende regelingen gewenst zijn. Daarvoor zetten we in op 2 sporen:

Analyse bestaande instrumenten en regelingen

We analyseren en evalueren onze huidige regelingen en instrumenten; we brengen zo goed mogelijk in beeld in hoeverre ze een bijdrage leveren aan de doelstelling en of ze in de huidige opzet nog voldoende aansluiten bij de wensen en behoefte van Berkelland.

Verkenning mogelijke aanvullende instrumenten en regelingen

Daarnaast bekijken we of het wenselijk is om aanvullende instrumenten of regelingen te ontwikkelen waarmee we functieverandering of sloop kunnen versnellen of bevorderen. We inventariseren hiervoor regelingen en instrumenten van omliggende en/of vergelijkbare gemeente en brengen o.a. in beeld hoe succesvol deze zijn. Vervolgens bekijken we welke regelingen, in combinatie met stap 3, mogelijk een bijdrage kunnen leveren aan de vab-opgave in Berkelland. En hoe deze regelingen zich verhouden tot de andere Berkellandse opgaven en ambities.

Regelingen waarvan we in ieder geval de wenselijkheid willen verkennen zijn:

- Sloopvoucher-regeling; de oppervlakte van een te slopen schuur kan gedurende een nader te bepalen periode ingezet worden voor ontwikkelingen waarvoor sloopcompensatie nodig is.
- Regeling voor sloop van kleine landschapontsierende schuren: regeling die in de periode van 2009-2014 in Berkelland succesvol van kracht was en die het mogelijk maakte om met subsidie kleinere leegstaande schuren te slopen in combinatie met de aanleg van nieuwe natuur en landschap.
- Regelingen die extra ontwikkelruimte bieden in ruil voor sloop van schuren: de bijgebouwenregeling en de regels voor woningsplitsing (nog door de raad vast te stellen) zijn voorbeelden die we in Berkelland al kennen. Mogelijk zijn er aanvullende regelingen wenselijk, waarbij in ruil voor sloop van schuren meegewerkt kan worden aan extra ontwikkelruimte, bijvoorbeeld toevoegen van een woning of uitbreiden van de inhoud van de bestaande woning.

Werkzaamheden	Planning
Analyseren en evalueren bestaande Berkellandse regelingen en instrumenten	Q2 2020
Inventarisatie regelingen en instrumenten andere gemeenten	Q2 2020
Onderzoeken wenselijkheid en haalbaarheid aanvullende instrumenten en regelingen voor Berkelland	Q2/Q3 2020

Resultaat:

- Inzicht in de bijdrage die bestaande regelingen en instrumenten leveren aan de vab-opgave;
 - Overzicht van aanvullende regelingen en instrumenten die een bijdrage kunnen leveren aan de vab-opgave.
-

Stap 3 Toets-moment belanghebbenden

We merken dat leegstaande agrarische bebouwing zonder nieuwe functie vaak lang leeg blijft staan voordat een eigenaar over gaat tot sloop. Dit kan met financiële, tactische en sociale aspecten te maken hebben. Ook sluiten de bestaande regelingen en instrumenten mogelijk onvoldoende aan bij de behoefte van inwoners. In de afgelopen periode hebben we hier al veel inzicht in gekregen, bijvoorbeeld vanuit de keukentafelgesprekken, kavelruilgesprekken, gesprekken met verschillende stakeholders en een VAB-bijeenkomst in januari 2020.

Keukentafelgesprekken voortzetten

De keukentafelgesprekken zijn succesvol en leveren waardevolle informatie op. In de eerste ronde (2017-2019) hebben we met ca 500 eigenaren gesproken. We willen via de Regiodeal ook de eigenaren die zich voor de eerste ronde niet hebben aangemeld, de mogelijkheid bieden om alsnog een keukentafelgesprek aan te vragen. We zetten in op het (regionaal) indienen van een aanvraag in het kader van de Regiodeal in het voorjaar van 2020.

Toetsmoment inwoners en/of belangengroepen

We gaan (opnieuw) in gesprek met inwoners en/of belangengroepen om te toetsen of de eerste ideeën voor aanvullende regelingen en instrumenten ook aansluiten bij de behoefte. In één of meerdere bijeenkomsten leggen we de resultaten van stap 2 aan ze voor en inventariseren eventuele aanvullende wensen en ideeën.

Toetsmoment raad

In een informatiebijeenkomst met de raad bespreken we de eerste uitkomsten van stap 2 en de bijeenkomsten(en) met inwoners en/of belangengroepen (het hierboven beschreven toetsmoment). We gaan samen in gesprek over aanvullende instrumenten en regelingen die voor Berkelland wenselijk zijn en een bijdrage leveren aan de vab-opgave en overige Berkellandse doelstellingen en opgaven/ambities.

<i>Werkzaamheden</i>	<i>Planning</i>
Aanvragen keukentafelgesprekken in regiodeal	Q2 2020
Voortzetten keukentafelgesprekken	Q2 2020 en verder
Organisatie bijeenkomst inwoners/belanghebbenden	Q2 2020
Organisatie bijeenkomst raad	Q2 2020

Resultaat

- Mogelijkheid voor keukentafelgesprek voor eigenaren die hier nog geen gebruik van hebben gemaakt;
 - Inzicht in wensen, ideeën en behoeften van inwoners/belangengroepen voor de aanpak van de vab's;
 - Inzicht in wensen, ideeën en behoeften van de raad voor de aanpak van de vab's.
-

Stap 4 Voorstel voor uitwerking aanvullende instrumenten en/of regelingen

Op basis van de uitkomsten van stap 3 komen we in het najaar van 2020 met een raadsvoorstel met daarin keuzes voor aanvullende instrumenten en/of regelingen. De door de raad gekozen instrumenten/regelingen werken we vervolgens uit.

Werkzaamheden	Planning
Uitwerken uitkomsten stap 3 in raadsvoorstel	Q4 2020

Resultaat

- Voorstel voor aanvullende instrumenten en regelingen besproken in de raad;
 - Keuzes gemaakt door de raad voor uit te werken regelingen en/of instrumenten.
-

Budget

- Voor de aanvraag 'Toekomstbestendig Erf' in het kader van de Regiodeal ('gebiedsanalyse Regiodeal' uit stap 1 en 'keukentafelgesprekken voortzetten' uit stap 3) is cofinanciering van de gemeente nodig. Op basis van de conceptaanvraag gaan we uit van € 25.000,-.
- Voor 'inzet data van RVO' (stap 1) is mogelijk budget nodig. We houden rekening met een reservering van € 5.000,-.
- Voor inzet gebiedskenners ('alternatief spoor' uit stap 1) reserveren we € 5.000,-.
- Voor inzet externe kennis voor de uitwerking van regelingen reserveren we € 5.000,-.

Totaal is naar verwachting € 40.000,- nodig. De dekking voor dit bedrag komt uit het incidentele krediet voor vab uit 2018.

Commissie Ruimte

Dossiernummer	2278
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 mei 2020
Agendapunt	10
Omschrijving	Voorstel bespreekstuk / Evaluatie 2019 plan Van Afval naar Grondstof

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte	13 mei 2020

C: W.M. Meijer

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 9450
Onderwerp : Evaluatie 2019 plan Van Afval Naar Grondstof
Verzonden : 16 APR. 2020

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de resultaten van het eerste jaar van de nieuwe manier van inzamelen van het huishoudelijk afval zoals is opgenomen in het geamendeerde plan 'Van Afval Naar Grondstof'.

Plan Van Afval Naar Grondstof

Doelstelling van het plan is om in 2020 niet meer dan 100 kilogram restafval per inwoner in te zamelen en een afvalscheiding van meer dan 75%. De uitgangspunten van dit plan zijn:

- De focus ligt op bronscheiding. Dit betekent dat het afval thuis gescheiden wordt in onder meer restafval, glas, plastic, blik en oud papier.
- Wij richten ons op GFT, PMD en papier/karton omdat deze veel vrijkomen in de huishoudens.
- De afvalstoffenheffing blijft minimaal gelijk.
- Inwoners zijn zich bewust van het belang van het scheiden van grondstoffen en handelen daarnaar.
- De communicatie met bewoners is gericht op gedragsverandering.
- Er wordt tegemoetgekomen aan mensen met medisch afval.
- Luiers en incontinentiemateriaal worden gescheiden ingezameld.
- Inzamel- en recyclingactiviteiten geven een impuls aan sociale werkgelegenheid.
- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld.

Hoe realiseren we ons doel?

De nieuwe manier van inzamelen van het huishoudelijk afval is als volgt ingevuld:

- Grijs afval inzamelen 1 x per 4 weken (was 1 x 2 weken).
- PMD inzamelen 1 x per 4 weken met een grote (240 liter) container.
- GFT inzamelen 1 x per 2 weken per grote (240 liter) of kleine (140 liter) groene container; óók in het buitengebied.
- Gebiedsgericht maatwerk op onderdelen.

In het plan zijn 19 maatregelen geformuleerd waarmee we ons doel willen bereiken.
De maatregelen zijn hieronder genoemd met de stand van zaken op dit moment.

Nummer	Maatregel	Stand van zaken
Inzameling		
1.	Minder vaak ophalen van restafval (1x per 4 weken)	Gereed
2.	Keuze grijze container van 140 liter of 240 liter voor restafval	Gereed
3.	Invoeren groene minicontainer in buitengebied	Gereed
4.	Invoeren gft-inzameling bij appartementen met tuin	Uitwerking 2020
5.	Afschaffen brengpunten voor grof tuinafval en uitbreiden ophalen	Gereed
6.	Inzamelen PMD met zakken, die 1x per 2 weken huis-aan-huis worden opgehaald	Gereed
7.	Onderzoeken behoefte aan/mogelijkheden van inzamelen medisch afval (o.a. nierdialyse en stoma)	Gereed
8.	Optimaliseren ondergrondse glasbakken in de wijken	Gereed
9.	Afschaffen brengpunten KCA en uitbreiden ophalen (4x per jaar)	Gereed
10.	Gesprek verenigingen over de inzameling van oud papier en bereidheid verkennen over inzameling met containers	Uitwerking 2020
Communicatie en participatie		
11.	Opstellen en uitvoeren communicatieplan	Gereed
Financieel belonen		
12.	Doorgaan met 'Schoon belonen'	Gereed
Het goede voorbeeld geven		
13.	Verbeteren afvalscheiding gemeentehuis	Uitvoering 2020
14.	Apart houden van grondstoffen uit werkzaamheden en waar mogelijk duurzaam benutten (bv. materiaal uit plantsoenen)	Gereed
Toezicht en handhaving		
15.	Samen met de inzamelaar opstellen en uitvoeren plan voor toezicht en handhaving	Uitvoering 2020
Contracten		
16.	Contracten aanpassen aan de nieuwe manier van inzameling van het huishoudelijk afval	Gereed
Monitoring en evaluatie		
17.	Monitoren hoeveelheid restafval	Doorlopend
18.	Evalueren; tussentijdse evaluatie en eindevaluatie	Eerste evaluatie maart 2020
19.	Onderzoek naar de mogelijkheden tot nascheiding	Uitwerking 2020

Monitoring

In onderstaand overzicht zijn de gewichten van de nieuwe manier van inzamelen (2019) vergeleken met de resultaten van de oude manier van inzamelen (2018).

	2018	2019	Vershil
	<i>Totaal (kilogram)</i>	<i>Totaal (kilogram)</i>	
Grijze container	11.800.450	7.426.780	37% minder
Groene container	5.142.480	7.605.840	48% meer
PMD	939.240	1.229.580	31% meer
Glas	899.070	981.585	9% meer
Oud papier	3.175.380	3.295.510	4% meer
Textiel	75.520	95.120	26% meer
Grof Huishoudelijk Afval (kringloop)	2.786.091	3.081.724	11% meer

Minder Afval en meer Grondstoffen

Als we deze cijfers vertalen naar de genoemde VANG-doelstelling, zitten we op 169 kilogram restafval per inwoner. Dat was in 2018 nog 252 kilogram.

Het overzicht laat zien dat wij 4.374 ton minder restafval hebben opgehaald bij onze inwoners. Dit is een afname van 37% ten opzichte van 2018. Oorzaken van de afname van de hoeveelheid restafval zijn:

- Onze inwoners scheiden het huishoudelijk afval beter. Er worden meer grondstoffen (zoals groen, PMD*, glas, papier etc) aangeboden en minder restafval.
- Onze inwoners voeren meer afval naar kringloopbedrijven of recyclingbedrijven af (meubels, bouw- en sloopafval) die voorheen toch in de grijze container belandden.
- Er is meer gebruik gemaakt van de bedrijfscontainer van huishoudens die een bedrijf aan huis hebben. Op grond van de Wet milieubeheer mogen wij alleen huishoudelijk afval inzamelen. Agrarische- en kleinschalige bedrijven vallen daar niet onder en moeten hun eigen voorziening treffen voor de afvoer van hun afval. Door het minder vaak leegmaken van de grijze container komen ze hier niet mee uit en treffen zij (zoals het hoort) een eigen voorziening bij particuliere inzamelbedrijven. Hoeveel van dit soort bedrijven zijn overgestapt (inclusief tonnage) is bij ons niet bekend. Wij hebben geen inzage in de administratie van de verschillende particuliere inzamelbedrijven.
- Onze inwoners maken meer gebruik van de GFT container (ook het buitengebied).
- Onze inwoners voeren de elektrische apparaten niet meer in de grijze container af maar brengen het naar de kringloopbedrijven.
- Onze inwoners voeren het textiel niet meer in de grijze container af maar brengen het naar de ondergrondse textielcontainers of naar kringloopbedrijven.

* Het PMD wordt bron gescheiden ingezameld bij de huishoudens. Tot 1 juli 2019 was dat met de zak. Na 1 juli 2019 is de PMD-container ingevoerd. Na de invoering is er een klein gedeelte van het ingezamelde PMD afgekeurd (5%). In totaal was dat 32.750 kilogram. We hebben de oorzaak kunnen achterhalen. Deze is te wijten aan de slechte kwaliteit (geen PMD) en de verdichting van het PMD in het inzamelvoertuig. Hierover hebben wij nadere afspraken gemaakt met onze inzamelaar.

Actieplan Communicatie

Het actieplan communicatie is als volgt uitgevoerd:

- Wij hebben een apart logo gemaakt voor VANG.
- Wij hebben het afvalpanel met 10 actieve leden enkele keren gevraagd mee te lezen met brieven en tips te geven over de afvalinzameling en aanpak communicatie.
- Wij hebben een speciale button op website www.gemeenteberkelland.nl geplaatst over de nieuwe afvalinzameling. De informatie is steeds aangevuld met nieuwste informatie en mogelijkheden voor omruiling containers.
- Wij hebben een brief met infographic gestuurd aan alle huishoudens over de nieuwe manier van inzamelen.
- Wij hebben wekelijks een Tip van de week geplaatst over afvalscheiding in BerkelBericht, op website, facebook en twitter.
- Wij hebben enkele keren een interview gepubliceerd in BerkelBericht, website, facebook met de portefeuillehouder over de stand van zaken nieuwe afvalinzameling.
- Wij hebben een sticker ontworpen op de deksel van de PMD-container (uitgevoerd per 1 juli 2019).
- Wij hebben een brief gestuurd naar alle huishoudens (hoogbouw en laagbouw) over de invoering van de PMD-container.
- Wij promoten de afvalapp. Begin 2019 waren er 4.800 gebruikers. Eind 2019 zijn dat 7.400 gebruikers.
- De papieren afvalkalender is weer op elk woonadres bezorgd. Daarnaast is de digitale afvalkalender voor iedereen toegankelijk en te downloaden.

Reacties inwoners

Tijdens de uitvoering van de maatregelen uit het plan Van Afval Naar grondstof hebben wij de nodige reacties gekregen van onze inwoners. Exacte aantallen kunnen we niet geven, omdat veel meldingen telefonisch of via mail zijn afgehandeld door medewerkers van verschillende teams. Op dit moment krijgen wij nagenoeg geen opmerkingen meer over de nieuwe manier van inzamelen van het huishoudelijk afval.

Wij hebben diverse gesprekken gevoerd met inwoners. Dat heeft er ook voor gezorgd dat er maatwerk is geleverd.

- Extra PMD-container
Huishoudens van enige omvang hebben wij de mogelijkheid gegeven voor een (gratis) extra PMD container. In totaal hebben tot nu toe 53 huishoudens daar gebruik van gemaakt.
- Stoma- en nierdialyseafval
Voor inwoners met stoma- en nierdialyseafval (medisch afval) lukt het in sommige gevallen niet om uit te komen met een grijze container die 1x per 4 weken wordt geleegd. Om deze inwoners tegemoet te komen is er een regeling opgesteld. Men kan kosteloos een extra kleine of grote grijze container aanvragen of een afvalpas voor de toegang tot een ondergrondse restafvalcontainer. In totaal maken 44 huishoudens gebruik van deze regeling.
- Luierebrenpunten
Inwoners die veel gebruik maken van luiers of incontinentiemateriaal bieden wij de mogelijkheid om dit afval weg te brengen. Wij hebben 19 brengpunten bij voornamelijk verzorgingshuizen en kinderdagverblijven. Omdat de verwerking van luiermateriaal tot herbruikbare grondstoffen nog in de kinderschoenen staat en bovendien kostbaar is, wordt het luiermateriaal voorlopig nog als restafval afgevoerd naar de verbrandingsovens.

Nascheiding en bezoek aan Omrin

Op 28 januari hebben wij met een aantal van u de nascheidingsinstallatie van Omrin in Heerenveen bezocht. Hier heeft u kunnen horen en zien hoe Omrin het huishoudelijk- en bedrijfsafval verwerkt. Omrin hanteert het principe bronscheiding waar het moet en nascheiding waar het kan.

In de nascheidingsinstallatie heeft u kunnen zien hoe het PMD uit het restafval werd gehaald.

In hoeverre nascheiding een mogelijkheid is voor Berkelland gaan wij in 2020 nader onderzoeken.

Acties 2020

In 2019 is de hoeveelheid restafval flink gedaald. We zitten op 169 kilogram per inwoner.

We moeten vervolgacties uitvoeren om de VANG-doelstelling te halen. Vervolgacties dit jaar zijn:

- Sorteeranalyse van het huishoudelijk afval
Wij willen weten welke grondstoffen nog in de grijze container zitten. Op basis van deze analyses gaan we gerichte acties ondernemen.
- Afvalscheiding bij hoogbouw.
Wij willen betere voorzieningen treffen bij hoogbouw. Nu verdwijnt al het huishoudelijk afval in een ondergrondse container.
- Oud papier inzameling.
We willen dat bij alle huishoudens het oud papier wordt opgehaald. Samen met de inzamelaars van het oud papier onderzoeken we de mogelijkheden om ook in het hele buitengebied papier in te zamelen.
- Opschonen containerbestand.
Wij willen het gebruik van niet geregistreerde containers bij particulieren en kleinschalige bedrijven tegen gaan.
- Kwaliteit van de grondstoffen.
Wij willen dat het huishoudelijk afval beter wordt gescheiden en hebben aandacht voor de kwaliteit van de grondstoffen. Door het inzetten van communicatie, financiële instrumenten en het serviceniveau willen we afkeur van grondstoffen zo veel als mogelijk voorkomen.
- Onderzoek nascheiding
Wij gaan onderzoeken in hoeverre nascheiding van het PMD een mogelijkheid voor ons is.

Wij houden u op de hoogte van het effect van onze acties.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris,

de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:
- Archief

- Team Bestuurssecretariaat/H. Roos en A. Oosterink
- Team Opdrachtgeverschap/M. Meijer

C: W.M. Meijer

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 12795
Onderwerp : Motie M19-19, onderzoek invoering Ja/Ja sticker
Verzonden :

19 MAART 2020

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 5 november 2019 is de toezegging gedaan om motie M19-19 alsnog uit te voeren. De motie gaat over het doen van onderzoek naar de invoering van een Ja/Ja sticker.

In de motie verzoekt u ons:

- Niet tot medio 2020 af te wachten, maar zo spoedig mogelijk actief het gesprek in eigen gemeente te gaan voeren over een 'opt-in'-systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk.
- Onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot invoering van een 'opt-in'-systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk.
- Bij dit onderzoek een uitzondering te maken voor huis-aan-huisbladen met het Berkelbericht.
- De raad uiterlijk voor de behandeling van de Perspectiefnota 2021 te informeren over de uitkomst van dit onderzoek.

Wij hebben het onderzoek uitgevoerd. De resultaten van ons onderzoek leest u hierna.

Huidige opt-out systeem

Voor ongeadresseerd huis-aan-huisdrukwerk geldt nu een opt-out systeem.

Dit wil zeggen dat iedereen automatisch folders en bladen in de brievenbus krijgt, behalve als op de brievenbus met een sticker staat aangegeven dat de bewoner van de woning dat niet wil.

Wij kennen twee varianten, namelijk de Nee/Ja en de Nee/Nee-sticker. Bij een adres met een Nee/Ja-sticker worden wel huis-aan-huisbladen, maar geen reclamedrukwerk bezorgd. In een brievenbus voorzien van een Nee/Nee-sticker mogen geen huis-aan-huisbladen en geen reclamedrukwerk worden bezorgd.

Opt-in systeem

Het opt-in systeem beoogt om het huidige systeem met de Nee/Ja en Nee/Nee-stickers om te draaien. Met een Ja/Ja-sticker op de brievenbus ontvangen bewoners reclamewerk en huis-aan-huisbladen.

Wat is het effect?

De verwachting is dat het opt-in systeem de productie van een aanzienlijke hoeveelheid papier voorkomt. In een circulaire economie, waarin grondstoffen steeds weer opnieuw in de kringloop worden gebracht, is een dergelijke vorm van voorkomen van afval het hoogst haalbare.

Eind 2017 heeft Amsterdam als eerste gemeente de Ja/Ja-sticker ingevoerd. Veel gemeenten volgen de ontwikkelingen op de voet en een aantal heeft inmiddels besloten het systeem in te voeren of te onderzoeken.

Wat levert het opt-in systeem op voor Berkelland?

Volgens MilieuCentraal (onafhankelijke voorlichtingsorganisatie) ontvangen huishoudens zonder brievenbusstickers gemiddeld 33 folders per week in hun brievenbus. Dat staat gelijk aan 34 kilo reclaimedrukwerk per jaar. Daarbij gaat in drie op de tien huishoudens alles ongelezen bij het afval.

Uit navraag bij verspreiders van huis-aan-huisreclaimedrukwerk blijkt dat er in Berkelland 1.535 van de 18.800 huishoudens een Ja/Nee-sticker hebben (= 8%). Het aantal Nee/Nee-stickers is niet bekend. Per week belanden er gemiddeld 569.745 folders in de Berkellandse brievenbussen.

Met de cijfers van MilieuCentraal als uitgangspunt staat dit gelijk aan 587.010 kilogram drukwerk per jaar. 30% van dit drukwerk wordt dus regelrecht bij het afval of oud papier gedaan. Dat is zo'n 176.103 kilogram reclamefolders per jaar. De huis-aan-huisbladen en geadresseerde reclamefolders zijn niet meegerekend. Het drukwerk wordt regelmatig als bundel in een plastic hoesje geleverd. In dit geval leidt de verspreiding van de reclamefolders tot onnodig afval van papier en plastic.

Stickerkeuze

Met de invoering van het opt-in systeem blijft de Nee/Nee of Nee/Ja sticker gewoon zijn werk doen. In onderstaand overzicht is te zien wat men wel of niet krijgt afhankelijk van de stickerkeuze.

Type Sticker	Reclamefolders	Huis-aan-huis bladen
Geen sticker	Nee	Nee
Nee/Ja sticker	Nee	Ja
Nee/Nee sticker	Nee	Nee
Ja/Ja sticker	Ja	Ja

Wat moeten we regelen voor het opt-in systeem?

Aanpassing van de afvalstoffenverordening

De huidige afvalstoffenverordening bevat geen grondslag voor een opt-in systeem. Die is nodig omdat de reclamebranche vooralsnog niet mee zal werken aan de regulering van een dergelijk systeem en wij na overtredingen (bezorging bij huishoudens die niet kenbaar maken daar prijs op te stellen) moeten handhaven.

Handhavingscapaciteit realiseren

Het huidige opt-out systeem is zelfregulerend. De door adverteerders opgerichte Stichting Reclame Code ziet toe op de naleving. Bij overtredingen kunnen onze inwoners daar terecht. Bij invoering van het opt-in systeem moeten wij de handhaving regelen. Concreet houdt dit in dat er een meldsysteem via de gemeentelijke website moet komen, waarin overtreding van de bezorgregels kan worden gemeld. Wij moeten dan af op meldingen van foutief aangeboden folders en die afhandelen (sancties, last onder dwangsom), eventueel gevolgd door een juridisch traject op basis van de afvalstoffenverordening.

Goede communicatie nodig

De invoering van het opt-in systeem is een grote verandering en het is belangrijk om alle inwoners en verspreidingsorganisaties van het drukwerk te informeren. Communicatie is hierbij van groot belang. Iedereen moet op de hoogte worden gebracht van de verandering en tijdig een Ja/Ja-sticker in huis hebben.

Kosten € 20.000 per jaar en bij invoering € 30.000

De voorbereiding van de invoering van het opt-in systeem zal waarschijnlijk leiden tot een kostenpost van circa € 20.000 per jaar en in het jaar van invoering een bedrag van éénmalig € 30.000,-. Deze schatting is gebaseerd op cijfers van Amsterdam en Utrecht, naar rato van het aantal inwoners voor handhaving, communicatie, onderzoek en monitoring. Aan het huidige opt-out systeem zijn voor ons geen kosten verbonden.

Reclamefolderbranche wijst Ja/Ja-systeem af

De reclamefolderbranche wijst het Ja/Ja-systeem af. Volgens hen wordt 29% van de omzet van winkels bepaald door de reclamefolder en zou de invoering van de Ja/Ja-sticker de winkeliers 10% aan omzet kosten. Ook zou het negatieve gevolgen kunnen hebben voor de werkgelegenheid onder bezorgers en de grafische industrie. De reclamebranche is tegen de gemeente Amsterdam en Utrecht een stap verder gegaan en een juridische procedure gestart om de invoering van de Ja/Ja sticker te voorkomen of gedeeltelijk tegen te werken.

Ontwikkelingen bij VNG

Recent is navraag gedaan bij de VNG over de Ja/Ja-sticker. Men gaf aan dat:

- Zij bezig gaan met het formuleren van een gezamenlijke en uniforme aanpak voor de invoering van een Ja/Ja-sticker systeem op basis van ervaring van andere gemeenten.
- Er komt een set Q&A's van veelgestelde vragen en een routekaart/beslisboom. Deze helpen bij het vormgeven van een eenduidige aanpak (die in de uitwerking per gemeente kan verschillen).

Kleinere gemeenten wachten af

Meerdere grote gemeenten hebben de Ja/Ja-sticker ingevoerd of onderzoeken de mogelijkheden daartoe. Voorbeelden zijn Amsterdam, Rotterdam, Gouda, Utrecht, Tilburg, Den Haag, Leiden, Nijmegen, Ridderkerk, Zaanstad, Amstelveen, Haarlem, Nijmegen. De kleinere gemeenten wachten veelal af tot er meer duidelijkheid is over de uniforme aanpak van de invoering van het opt-in systeem van de VNG.

Wij adviseren u op dit moment niet over te gaan tot invoering van de Ja/Ja sticker om de volgende redenen:

- Dit de nodige extra kosten met zich meebrengt.
- Af te wachten totdat de VNG met een uniforme aanpak komt waar wij bij kunnen aansluiten.
- Onze winkeliers minder mogelijkheden hebben voor reclame.
- Wij een extra actie kunnen doen om inwoners te attenderen op de Ja/Nee en Nee/Nee sticker.

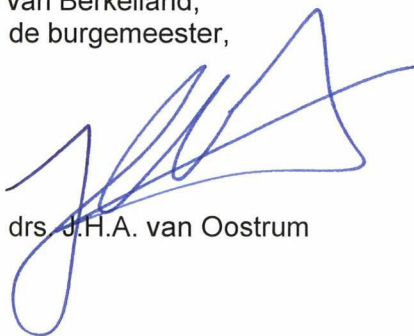
Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers

BA Sud 2008

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:

- Archief
- Team Opdrachtgevers M. Meijer
- Team Bestuursondersteuning H. Roos – te Raa en A. Oosterink